

VAJAT ERP

DOK HOLIDEJ

BROJ: 77

CENA 2 D.

POTEŽI, DOK!

Crnoputi kormilar

Peti broj nove serije
„VIKEND ROMANA”

uzbudljive
avanture čuvenog
detektiva

LARI KENTA

cena pojedine sveske 2 dinara

TRINAESTI BROJ

STRIPOTEKE „PANORAMA”

U JULU

ČETVRTKOM U PRODAJI

PANORAMA

**POTEŽI,
DOK!**

Naslov originala:

WILLIAM MARK

— ZIEH, DOC!

Copyright by Martin Kelter Verlag 1970.

POTEŽI, DOK!

Čovek koji je ujahao u široku glavnu ulicu Bigforka, grada na jezeru Flethid, bio je na izmaku snage. Bio je to čovek srednjeg rasta, riđeplave, kovrdžave kose, bledog lica i kukastog nosa. Gotovo polovina lica bila mu je zarasla u retku riđu bradu, tako da je delovao znatno stariji, nego što je u stvari bio.

Majk Helegan je imao trideset godina. Bio je poreklom iz Teksasa. Rodio se na jednom velikom ranču u blizini Ostina. Zavičaj je morao da napusti još pre mnogo godina, jer je ustrelio kauboja zbog jedne devojke. Za to se u Teksasu ide na vešala. Helegan ih je izbegao, zahvaljujući tome što je na vreme pobeo.

Samo pola godina kasnije, došao je u Oklahomi u sukob sa jednim mladim željezničarom, opet zbog žene, i ostavio na svom putu još jednog ubijenog.

Od tada je Teksašanin Helegan bio prezren i proganjan. Metak, koji je u Ostinu, svom zavičaju, ispalio na

svog protivnika, bio je metak u dvoboju, istini za volju, Helegan nije baš bio naročito fer u tom dvoboju. Metak u Oklahoma Sitiju bio je međutim, ispaljen bez poziva. Dakle, ubistvo iz zasede, podmuklo ubistvo.

Od toga dana je progonjeni Teksašanin lutao Državama. U Talsi je došao u sukob sa pomoćnikom šerifa, koji ga je prepoznao. Teško je ranio čuvara zakona i tako uspeo da umaćne.

Nekoliko godina se uspešno sakrivao u Misuriju, a onda je došao u Kansas.

U Vičiti je u jednoj krčmi ustrelio kauboja. Pucao je bez poziva. Zatim je nastavio put, pljačkajući i ubijajući.

U pregradu Dodž Sitija pokušao je da opljačka jednu malu farmu. Žena ga je uhvatila na delu. Majk je odmah pucao na nju i nesrećna žena je uskoro izdahnula.

Vajat Erp nije bio u gradu. Tih dana je sa Dokom Holidejem i Ba-

tom Mastersonom bio u poteri za kradljivcima stoke. Uspeo je da ih uhvati u Garden Sitiju. Bili su to razbojnici, koji su već oдавно zagorčavali život šerifu Edu Mastersonu.

Kada se Vajat Erp vratio u Dodž Siti, ubica je već imao veliku prednost.

Maršalu Erpu je iz Vičite javljeno da je Helegan u pripitom stanju poverio jednom kafedžiji da name-rava na sever u Montanu.

Ubica se u Garden Sitiju ukrcao u voz i krenuo put severa.

Vajat Erp i Dok Holidej su odmah krenuli za njim, takođe željeznicom.

U pokrajini Granit, gore, u Anakondi, Vajata i Holideja su zadržali. Trebalo je pomoći mesnom čuvaru zakona. Nešto kasnije nastavili su put prema Virdžinija Sitiju, gde su takođe neko vreme ostali. Pomoć saveznog maršala bila je svuda dobro došla i potrebna. Tu se Vajat Erp prvi put sreo sa velikim stočarem iz Kolorada, Astorom.

Potera za ubicom Majkom Heleganom je nastavljena. Naravno, sada je, posle Vajatovog i Holidejevog zadržavanja u pokrajini Granit i Virdžinija Sitiju, ubica imao daleko veću prednost.

Tako je Majk Helegan stigao i do Flethid jezera, zapravo u grad Bigfork, koji se nalazio na severozapadnoj strani velike vode.

Međutim, poslednjih dve stotine milja od Anakonde do jezera ubica je iscrpeo poslednje rezerve novca, hrane i snage.

Bio je na kraju. Nikada se ne bi izlagao takvom naporu da slučajno nije saznao da je Vajat Erp viđen u Anakondi.

Ono od čega je potajno strahovao,

još od svoje posete Dodž Sitiju, obstinilo se: maršal Erp je krenuo u poteru za njim, bio mu za petama i stigao čak do Anakonde. Kada je to Helegan saznao, izbezumio se od straha i odmah krenuo dalje prema severu.

U napornom, iscrpljujućem tempu prešao je ogromnu pokrajinu Misula, zatim jedan deo pokrajine Lejk i najzad stigao do Bigforka.

Ubica je prevalio više od hiljadu i pet stotina milja od Dodž Sitija dovde. Nikada do tada nije prevalio ni približno toliko prostora, napuštajući gradove u kojima je počinio nedela. Ovog puta, međutim, imao je dva krupna razloga za to. Do sada su sve to bili dvoboji, koji su se nefer okončavali. Ono u Dodž Sitiju bilo je, pak, ubistvo i pljačka. Tek mnogo kasnije, pošto je zločin bio počinjen, doprlo mu je do svesti da u Dodž Sitiju ne sedi neki šerif mlakonja, nego nadaleko čuveni maršal Erp!

Kada je saznao da je Vajat Erp bio u Anakondi, ubici u bekstvu bilo je jasno da je maršal njemu za petama.

Helegan je u Anakondi kupio konja i dovde jahao bez odmora.

Ubica je poveo životinju u bočnu uličicu i pustio je kraj pojila.

Nebo nad Bigforkom bilo je pokriveno ledenosivim oblacima. Sneg je počeo da pada.

Teksašanin se nije usudio da se vrati u glavnu ulicu. Ostao je da stoji tu kraj pojila i posmatra svetlucavu površinu jezera, koja se nazorala na zapadu.

Nekada se grad nalazio na samoj obali jezera. No, vremenom su se ljudi povlačili dalje prema istoku,

prema obroncima planina, ostavljajući između naselja i vode široki, zeleni pojas.

Helegan pođe prema obali jezera. Veće se spuštalo i svetlucaća površina je postepeno tamnila. Vetar, koji je duvao sa planina, blago je talasao površinu vode i donosio sobom neprijatnu hladnoću.

Mračna izraza lica, Teksašanin je posmatrao nemirnu površinu vode i razmišljao o svojoj sudbini.

Znači, dospeo je čak ovamo, na krajnji sever Država. Pobegao je ovde, strepeći još uvek da mu je najopasniji od svih gonilaca za petama! Kako je samo mogao da bude tako nepromišljen da dođe u grad ovog čoveka! Bežeći hiljadu pet stotina milja prema severu, veoma često je proklinjao čas kada je došao u Dodž Siti.

Na malu farmu na periferiji Dodž Sitija nije ga dovela ni glad ni nevolja. Hteo je da pljačka izobesti.

A sada? Gde je bio sada? I što je najvažnije, u kakvom stanju? Još siromašniji, iscrpljen, prozebao, bez novaca, u kraju u kome nikada nije bio i nije ga poznavao, na obali Flet-hid jezera, na severozapadu Montane. Dole, na jugu se još nekako može živeti. Na neki, bilo koji način opstati. Ako ništa drugo, uvek se moglo naći neko mesto na kome bi bez opasnosti mogao da prenoći, bez straha da će se smrznuti.

Ovde, gore u planinama, talasi hladnoće su bili tako snažni, iznenadni i neočekivani, da je trebalo provesti možda i po pola dana da se nađe neko, koliko toliko zaklonjeno mesto da se provede noć.

Evo, sada je stigao u ovaj grad

i nadao se da maršal Erp još uvek nije tu.

Već dva dana gajio je izvesnu nadu, koja ga je sve više i više obuzimala.

Stari trgovac, koga je sreo uz put, ispričao mu je da je u Virdžinija Sitiju veliko uzbuđenje i gužva, jer je Dok Holidej iznenada nestao bez traga. Trgovac je dalje rekao da je Vajat Erp ceo grad postavio na glavu.

Naravno, ta vest je s druge strane bila neprijatna, jer je potvrđivala da je maršal doista nastavio dalje na sever i da se sa zastrašujućom sigurnošću drži njegovog traga. Helegana je donekle tešilo saznanje da je Dok Holidej u Virdžinija Sitiju zapao u neke neprilike i da će se zbog tog njegov prijatelj Vajat Erp sigurno neko vreme zadržati u gradu.

Možda, tešio je zločinac samog sebe, možda će Vajat Erp morati potpuno da odustane od dalje potere, jer mu je prijatelj, sasvim sigurno, daleko važniji od razbojnika...

Ali, ko to može da zna?

Možda je maršalu već pošlo za rukom da razmrsi tu stvar sa Dokom Holidejem. Najzad, ni to nije isključeno. O maršalovoj sposobnosti i veštini pričale su se priče.

Ubica je do tada imao samo jedno geslo: jahati! Jahati dalje po svačiju cenu!

Sada je, međutim, bio prinuđen da menja to svoje geslo. Nije imalo nikakvog smisla bežati od čoveka, koji je bio tako brz i tako uporan. Očigledno je maršal imao odličnog konja, a tragove je čitao kao Indijanac. Kako bi se inače objasnilo

da mu se približavao sve više sa nepogrešivom sigurnošću.

Bezglavo bekstvo postalo je, dakle, bespredmetno.

Moraće da pokuša da svog gonioca nadmudri. Morao je to da pokuša odmah, već i zbog toga što dalje nije mogao. Bio je potpuno iscrpljen.

U džepu je imao okruglo dvadeset pet centi, što nije bilo dovoljno ni da plati svoj sopstveni sanduk.

Ta suma bila je suviše mala za večeru. Jedino što je za taj novac mogao da dobije bio je dupli viski.

Odlučio je da to sebi priušti, pre nego što se sve bude promenilo.

Kako će ta promena izgledati, ni samom Heleganu nije bilo jasno. Jedno je ipak bilo izvesno: dalje nije mogao da beži.

Morao je na neki način, bilo kakav, ovde da se priкриje, da zavaratrag.

Pljunuo je u vodu i okrenuo se. Vukući noge, ukočene od jahanja i umora, vratio se ponovo u glavnu ulicu.

U međuvremenu se noć već spustila. Prozori su bili osvetljeni. Lica ljudi na ulici jedva su se razaznavala.

Majk Helegan se priključio nepримetno grupi ljudi i hitao prema krčmi.

U gornjem delu ulice se upravo zaustavio jahač. Šešir i ramena bili su mu pokriveni snegom.

— Hej, Rif — doviknu jedan čovek sa suprotne strane ulice. — Zar se tek danas vraćaš?

— Da, u Virdžinija Sitiju je bio pravi pakao.

— Čuo sam. Navodno je Dok Holidej nestao!

— Tačno, Vajat Erp ga je tražio. Bilo je tako, kazem ti.

— Da li ga je možda našao?

— Naravno.

Dva prijatelja su još neko vreme razgovarala. Bradati čovek, koji se prikrrio u senci trema, zastade ukočen od straha, a onda neprimetno šmugnu odatle.

Skrenuo je u bočnu ulicu i stao iza konja, koji je još uvek bio kraj postojila.

Znači, tako je to bilo! Nada da je Holidej nestao raspršila se kao dim!

Marsal ga je našao. Sada su sasvim sigurno obojica već na putu za Flethid jezero.

Nastavili su da ga gone istrajno i sigurno, kao što to čine još od Dodž Sitija.

— Neka ga đavo nosi! — promrsi razbojnik i gurnu smrznute pesnice u džepove.

Juče pre podne je pojeo poslednji komad hleba. Bio je prinuđen da noćas negde u gradu upadne u neku kuću i bar utoči glad.

Municije takođe više nije imao, to jest, ostao mu je još jedan jedini metak. Na zapadu, međutim, nije bilo čoveka, koji bi svoj poslednji metak ispalio u koliko se ne nalazi u neposrednoj životnoj opasnosti. Zbog toga je i debeli tetreb, koji je tog popodneva sedeo na drvetu uz samu ivicu puta, mogao nepovređen da odleti dalje. Isto to se dogodilo sa pernatom divljači, koju je video gore na jezeru...

Imao je osećaj da mu se u stomaku nalazi kamen, koji biva sve teži i teži.

Užasna glad prosto mu je zamagljivala svest.

— Hleba! — šaputao je.

Izenada mu je bilo jasno da pomisao na hleb ne dolazi samo od gladi, već i od mirisa sveže pečenog hleba, koji se širio ulicom. Taj miris dolazio je iz obližnjeg dvorišta i mamio izgladnelog čoveka. Osećao je kako mu voda udara na usta.

— Hleba!

Nije primetio staru ženu, koja je upravo prolazila pored njega.

— Hleba? — rekla je starica iznenađeno. — Pa, pekar stanuje odmah, tu.

Nastavila je put u svojim toplim, nečujnim filcanim cipelama.

Helegan nadlanicom desne ruke obrisa vlažne usne. Nikad u životu nije osetio tako užasnu glad.

— Hleba!

Teškim koracima, vukući noge nastavio je do sledeće kapije i tu zastao.

Odatle je dolazio miris, tu je, znači, stanovao pekar.

U dvorištu su razgovarale dve žene.

U taj razgovor mora da je sam davo umešao prste, jer je tema bila — jelo! Govorile su o pečenim krompirima, o jajima, boraniji i ste-ku.

Helegan je krenuo u dvorište, zanoseći se kao pijan, a onda ga neočekivano dva dečaka uplašiše.

— Stoj! — zaorio se jasan dečiji glas. Jedan od dečaka podiže nekakav drveni predmet, koji je verovatno u njegovoj mašti predstavljao bantlaj specijal. Stoj, ja sam Vajat Erp!

Na to se drugi dečak okrete i podiže ruke iznad glave.

Kao gromom pogođen, ubica je stajao na kapiji pekarevog dvorišta i piljio u dečake.

Vajat Erp!

Zar ga to ime svuda prati? Izgleda da da ni imenu ne može da umakne.

Ili, možda je to bilo upozorenje?

Zar upravo nije bio spreman da ponovo počini izvesnu glupost, samo zbog toga što ga je mučila glad?

Žene su stajale u dvorištu, a ljudi radili u pekari. Svi oni bi ga videli i mogli da ga opišu.

Okrenuo se, poveo konja za uzde i uputio prema jezeru.

Šta da čini? Negde ipak mora da se pojavi u nekom naselju bilo gde i sretne se sa ljudima, koji će mu zapamtiti lik i moći da ga opišu.

Prokletstvo! Boja! Kako se toga nije ranije setio!

Već nekoliko nedelja nosio je u bisagama boju za kosu, koju je u Vičiti kupio od jedne žene!

Do sada još nije pokušao da je koristi, no oklevanja više nije bilo. Morao je da traži neki izlaz.

Izvadio je bočicu iz bisaga, izručio njen sadržaj u lonče i zahvatio vodu iz jezera. Zatim je utrljao tečnost u kosu i bradu. Drhtao je kao prut od hladnoće. Izvukao je iz bisaga prljavu crnu košulju i njome omotao glavu.

Lagano se udaljavao od obale jezera. Uskoro je opet bio u uličici, obazirući se oko sebe i tražeći neko skrovište mesto da prenoći. Nije smeo da navraća u pekaru, jer nije znao kako izgleda.

Najzad je, posle dužeg traganja, iza jedne polusrušene kamene ograde našao otvoreni ambar. Tu se pri- tajio, a konja ostavio da stoji na ulici.

Uprkos užasnoj gladi, koja ga je

mučila, ubrzo je iscrpljen utonuo u san.

Probudio ga je jedan grubi, muški glas. Ubica je seo i napregnuto osluškivao. Čuo je kako neki čovek grdi peona. Ubica je ustao i kroz otvor između dasaka uspeo da vidi komad blatnjavog dvorišta. Sneg je prestao da pada i za sobom ostavio kaljugu.

Dežmekast čovek stajao je kraj kola i na njih tovario burad. Pomagao mu je jedan prilično star čovek.

— Zar ti juče nisam rekao da zatvoriš vrata na ambaru? Jurio si unaokolo po dvorištu, ali vrata ipak nisi zatvorio.

— Jurio unaokolo? — branio se sluga. — To nije tačno, gazda. Sinoć sam, odmah posle večere, zapalio vatru u mojoj sobi i legao, jer su me leđa veoma bolela.

— Prestani s tom pričom o leđima, lupežu jedan! Čoveče, sad si počeo i da petljaš i lažeš! Evo ti!

Pri tom je zamahnuo šakom i zalepio slugi žestok šamar. Stari se zgrči i odmah vrati udarac.

Dežmekasti trgovac se zanese u stranu.

— Šta, lupežu jedan! Prvo me lažeš i varaš, a onda se još usuđuješ da vratiš udarac!

Lica crvena od gneva, dozivao je svoju ženu.

Gore na kući su se otvorila vrata i na njima se pojavila žena žućkaste kose i umorna lica.

— Šta je sad opet, Li? Znaš dobro da sređujem račune, a osim toga sam i prehladna.

— Pegi — vikao je trgovac — donesi mi odmah korbač!

— Zašto?

— Nemoj me ispitivati, nego ura-

di šta sam ti rekao — vikao je čovek tako da se sve orilo.

Žena se poslušno izgubi u kući i ubrzo vrati sa dugim korbačem, za pse, koji dobaci mužu.

Stari sluga je stajao i posmatrao svog gospodara užarenih očiju.

— Nećete se usuditi, Li Bradok.

— Već ćeš ti videti da li ću se ja usuditi, prokleti lupežu! Pokazaću ja tebi šta znači udariti Lija Bradoka.

— Vi ste mene udarili, Bradok, iako za to niste imali ni najmanjeg razloga. Ja sam vam već rekao da otisci ispred ambara ne potiču od mojih čizama.

— Lažeš! Hoćeš time da kažeš da sam ja poslednji bio u ambaru...

— Tačno i bili ste. Mislim, kad ste izvlačili kočiju.

Bradok naglo okrete glavu prema stepenicama trema, gde mu je stajala žena.

— Ti si sinoć izlazio s kolima, Li? — upita podozrivo.

Trgovac je još jednom pocrveneo od gneva.

— Laže, taj lupež. Molim te, dođi da vidiš otiske čizama, Pegi. Ja imam znatno manje noge.

— Onda mora da je neko drugi bio u ambaru — pokušavao je sluga da umiri svog gospodara.

— Ti, prokleti lupežu — gušio se trgovac. — Pokazaću ja tebi!

Stari sluga izmače korak nazad.

— Samo još jednu reč, gazda i ja ću glasno reći gde ste sinoć odlazili s kolima.

Rekao je to tiho.

Bradokovo lice je dobilo opasnu plavičastu boju, a onda se korbač zviždući sruči na slugu. Još jednom i još jednom i onda, konačno, kada

je šezdesetogodišnji peon bio na kolonima, razgnevljeni trgovac ga udari svom žestinom tako snažno nogom da je odleteo unazad i glavom udario o gvozdeni deo točka na kolima.

Stari Džons Mekintoš pade kao proštac u sred lokve. Lice mu je iznenada promenilo boju i postalo sivo. Ležeći tako u bari delovao je nekako čudno zastrašujuće beživotno.

Trgovac zadihan baci korbač daleko od sebe.

Iznenada je razrogačio oči, potrčao prema lokvi i nagnuo se nad slugu.

— Džons, hej čoveče, šta je?

Žena, koja je sve vreme stajala kao okamenjena na stepenicama, sada pride kolima i pogleda slugu.

— Li, on je mrtav — promucala je jedva čujnim glasom.

Čelo trgovca Bradoka orosilo se krupnim graškama znoja.

— Mrtav? — rekao je žustro. — Ti mora da si poludela. Ja sam ga samo nekoliko puta udario korbačem za pse. Od toga se ne umire. Ovaj izdržljivi momak je preturio mnoge gore stvari preko glave. Možda se onesvestio od udarca u točak! Možda...

Žena je zakoračila u lokvu i nagla se nad nepomično telo sluge.

— Li, on je mrtav.

Rekla je to sada grubim glasom, a onda se okrenula prema kući.

— Pegi — trgovac joj pride i htede da je uhvati za ruku.

Žena ga odgurnu kao da je kužan.

— Ti si taj koji je lagao!

— Pegi, kunem ti se da to nisu otisci mojih čizama!

— Nisu ni njegovi! Evo! Sagnula se ponovo nad nepomičnog slugu, zagazila u sred kaljuge i teško dišući zapela svom snagom i skinula mu jednu čizmu. Onda se uputila prema ambaru da uporedi tragove.

— Evo, vidiš. Ne odgovara ni jednom otisku. Džonsove čizme su znatno manje.

— Ali, ženo, ja imam još manje noge!

— Umukni! — brecnu se ona. Pogled joj je bio hladan i odbojan.

Ubica Majk Helegan je gore sa ambara mogao da čuje i razume svaku reč. Slušao je napregnuto.

— Ti si propalica, Li Bradok! Znam tačno gde si juče bio. Kod one mlade udovice napolju na farmi, kod one lepe Loane! Da, tamo si bio i to ne prvi put! Znam to pouzdano. Sinéo sam te videla kako se vraćaš kada se sumrak spustio. Ti si ne samo hulja i lažljivac, nego i ubica!

Krupni čovek joj pritrča i stavi ruku na usta.

— Još samo jednu reč!

— Šta onda?

Te dve reči su odjeknule gore sa ambara.

Bračni par Bradok se okrete zbunjeno i na smrt preplašeno.

Bradati čovek se cereći spusti niz merdevine, ne ispuštajući ni za trenutak s očiju Bradokove.

Koraćao je kroz raskvašeno dvorište, isturio jednu nogu napred a onda preneo svu težinu tela na nju i nastavio put. Preko ramena je samo pogledao sada dva istovetna otiska čizama i nasmejao se.

Muž i žena su piljili u njega, nesposobni da se pokrenu niti izuste reč.

Teksašanin im priđe na četiri jarde i pogleda čoveka u lokvi.

— On je mrtav — rekao je cinično. — Tu se ništa ne može izmeniti, kao ni ona stvar sa Loanom.

Trgovac se malo pribrao, pustio je ženu i prišao jedan korak bliže nepoznatom čoveku.

— Ko ste vi? — upitao je žustro.

Otpadnik se nasmeši.

— Moje ime je Fil. Fil Vebster. Dolazim iz Arkanzasa. Tačnije rečeno, tamo sam rođen, a sada dolazim iz Ajdaha. Još neko pitanje?

Bračni par ga je ispitivački posmatrao. Onda se i žena malo pribrala i prišla mu.

— Mister Vebster, vi ste sve posmatrali?

— Nisam mogao a da ne vidim. Vaš muž je delimično u pravu. Tragovi njegovih čizama nisu ostali kod ulaza u ambar. Mislim, nije ih ostavio kada se vraćao od lepe Loane. Ali, nije ih ostavio ni ovaj momak u bari. No, to sad nema nikakvog značaja. On je zauvek ućutkan. To ide veoma brzo, zar ne?

Na to dežmekasti trgovac priđe razbojniku i naglo ga privuče sebi, a zatim sa dva snažna udarca pesnicom baci na tle. Majk Helegan je sada ležao pored ubijenog slugu u kaljuzi. Međutim, u ispruženoj desnici držao je revolver.

— Vi očigledno hoćete da se uvežbavate, Bradok. Na žalost, to ne ide uvek baš tako brzo!

Trgovac ga mračno odmeri.

— To je bio nesrećan slučaj. Uostalom, vi to i sami znate.

— To vi kažete!

Žena vrisnu:

— To jeste bio nesrećan slučaj! Idem odmah po šerifa!

— Da sam na vašem mestu, gospodo, ja bih malo promislio — reče razbojnik, ustajući iz kaljuge. Nikada se ne zna šta sve šerif može da zaključi. Naročito ne pošto bude čuo šta dragi Fil Vebster ima na to da kaže. Zar ne, mister Bradok?

Trgovac je tako grčevito stezao pesnice da su mu zglobovi pobeleli, a zube zario u donju usnu gotovo do krvi.

— Idi do đavola, razbojniče!

— Samo oprezno, Bradok! Mogao bih da odem i to pravo do šerifa. Ne znam, međutim, da li bi vam to odgovaralo.

Li Bradok duboko udahnu vazduh. Krajnjim naporom uspevao je da se savlada.

— Šta vi hoćete?

Prišao je strancu sasvim blizu i posmatrao ga netremice.

— Šta hoću? Prvo jedan bogat doručak od četiri jaja, pečene slanine i sve to zaliveno dobrom kafom.

Sve je to govorio, okrenut prema ubijenom čoveku u kaljuzi, mirno i ravnodušno, kao da se ništa nije ni dogodilo, kao da se bračni par ne nalazi u takvom stanju da gotovo ni do daha ne može da dođe.

Hteo je odmah da krene u kuću, ali ga Bradok uhvati za mišiću i zadrža.

— Šta smerate, Vebster?

— Već sam vam rekao. Idem u sobu i sešću za sto. Toplo se nadam da će gospođa Bradok brzo pripremiti doručak za mene. Moram vam priznati da sam gladan kao vuk.

Trgovac se gotovo unese strancu u lice. Govorio je uzbuđeno:

— Šta hoćete još, mister Webster, mislim osim doručka?

— Hm, o tome bih mogao da razmislim u toku doručka.

Bradok je grčevito stezao razbojnikovu ruku.

— Sada, sada odmah ćete razmisliti o tome, stranče — naredio je trgovac.

— O, vi hoćete na to da me prisilite. U redu, kako god želite. Idem odmah šerifu, pa ću ga pitati...

Trgovac ga, ne mogavši da se savlada, gurnu tako žestoko, da je udario u kola.

Žena vrisnu.

— Li, zar nije bilo dosta nevolja!

Iako su ga svi zglobovi boleli, Teksašanin razvuče lice u ciničnu grimasu.

— Slušajte šta vam žena govori, Bradok. Ona je očigledno mudrija od vas. Čekaću samo pet sekundi. Razmislite. Na vama je da birate: doručak, ili idem...

— Kuda? — grmeo je trgovac.

— To je moja stvar. Verujem da ćete blagovremeno saznati.

Na to gnevni trgovac okrete glavu i bojažljivo pogleda svoju ženu. Pegi Bradok reče nesigurnim glasom.

— Idem sada unutra i pripremiću doručak. I ti si jutros veoma malo jeo, Li.

— Kakva šteta — umeša se razbojnik pakosno. — Mora da je kod lepe Loane bilo nešto veoma dobro za večeru.

Trgovac po drugi put nije uspeo da se savlada. Svom snagom je udario pesnicom stranca po glavi.

Teksašanin se zanese unazad ošamućen. Međutim, prosnavana noć mu je vratila snagu. U borbu pe-

snicama se kao pravi Teksašanin i te kako razumevao.

Munjevit se povratio od dobijenog udarca, a onda se ustremio na nepripremljenog trgovca i desnom pesnicom ga udario u stomak.

Bradok je jedva uspeo da se odriži na nogama. Razbojnik je uperio cev svog kolta u ošamućenog trgovca.

— A sad da se razumemo jednom za uvek, Bradok: ako me još jednom napadneš, ustreliću te. U nužnoj odbrani. Šerif će pre meni poverovati nego jednom ubici.

Žena je, užasnuta, vrisnula:

— Kako možete nešto tako stršno i da izustite, mister Webster? Li nije namerno ubio peona. Bio je to nesrećan slučaj.

— Tako — uzvрати lupež. — Ako ste već toliko uvereni u to, zašto to ne objasnite i šerifu?

— Da objasnim? — jeknu trgovac. — Kako mogu, kad postoji momak, koji će tvrditi suprotno.

— To je prava reč, mister Bradok. Nemojte zaboraviti. A vaša draga žena će tri put promisliti pre nego što se lažno zakune da bi pomogla svom nevernom mužu.

Stajali su u sobi. Tačnije rečeno, bračni par je stajao, a Majk Helegan je sedeo za stolom. Na dohvat desne ruke stajao mu je kolt. Halapljivo je jeo ono što je žena stavila pred njega.

Kada je ispraznio tanjir, obrisao je nadlanicom leve ruke usta i rekao:

— A sada jedan dupli viski.

— Mi nemamo viski u kući — reče trgovac ledeno.

— Nemate? Zanimljivo. Onda ćete ga nabaviti.

— Čoveče — jeknu trgovac — ja ću ti zavrnuti ši...

Žena ga dohvati za mišicu.

— Li, preklinjem te!

Trgovcu nije ostajalo ništa drugo nego da za svog nepozvanog gosta kupi flašu viskija. Pri tom je učinio grešku da u „Lejk” baru kupi najjevtiniju, neetiketiranu vrstu.

Razbojnik pogleda flašu bez etikete, pa reče:

— Ah, to je bilo veoma mudro od vas. Najzad ste postali razumni. Doneli ste mi flašu pića iz vaših privatnih rezervi. Mora da je dobra kapljica. Tako već možemo da se sporazumemo. Izvadio je zapušač, uzeo čašu, koju mu je žena dodala i napunio je. Međutim, miris koji se raširio iz boce neprijatno ga trže. Dograbio je čašu i bacio je, onaku punu, trgovcu u lice.

Bradok zaurla.

— Ženo, donesi mi revolver, ustreliću ovog bednog lupeža!

Helegan podiže revolver sa stola i uperi cev u trgovčeve grudi.

— Mister Bradok, ako mi u roku od deset minuta ne donesete neki bolji viski, jamčim vam da ćete sledeća tri dana provesti u zatvoru, a onda, posle jednog malog suđenja, na vešala, pa u pakao!

Zatvor! Vešala! Kao grmljavina odjekivale su ove reči u ušima izbežumljenog trgovca. Žena ga uhvati za ruku i poče da preklinje.

— Li, budi razuman. Učini ono što ti kaže, inače nesrećama nikada kraja.

— Zar ne primećuješ, Pegi, da nas ovaj čovek ucenjuje, da je to tek početak.

— Dali ste mi odličnu ideju — reče Teksašanin.

— Vidiš, govoriš suviše — jadovala je žena.

— Ta, ostavi — promrmlja čovek. Ovaj tip nije ni jednog jedinog trenutka ništa drugo ni smerao.

Izašao je iz kuće i vratio se za deset minuta, noseći drugu flašu viskija.

Bio je to najbolji skoč!

Helegan ispi tri čašice, a onda stavi flašu u džep od kaputa.

— Sigurno je sigurno — rekao je i zavalio se u stolicu.

Bradok stade pred njega blede lica.

— Tako, jeli ste i pili. Sada ćete napustiti moju kuću.

— Već sada? — Teksašanin se nasmeja. — Vama se vraški žuri. Ne, mister, tako brzo i tako jednostavno se stvar neće okončati.

— Šta hoćete još?

— On hoće novaca! — ote se ženi.

— Čuti! — brecnu se trgovac.

— Novac? — reče Helegan, pretvarajući se kao da o tome razmišlja. — Nimalo loša ideja. Da, tačno, je hoću i novac.

Trgovac ga uplašeno pogleda.

— Koliko?

— Hiljadu.

— Šta?

Muž i žena su to izgovorili u glas, gotovo vrisnuli.

— Zar je malo? — reče Helegan.

— U redu, možemo da povećamo sumu, recimo na hiljadu i pet stotine.

— Razbojnik! — jeknu trgovac.

Teksašanin ustade. Lice mu je bilo ledeno.

— Hiljadu i sedam stotina!

Muž i žena su piljili u njega, očiju razrogačenih od straha.

— On nas smatra bogatim — promuća žena.

— Nipošto — reče Helegan smešći se. — Stan vam je suviše skromno namešten, hrana oskudna, kafa tanka, konj star, kao i sluga, uostalom.

— Bestidni lupežu! — prosikta kroz zube Bradok.

— Dve hiljade.

— Ludost, čoveče, ja ne mogu da sakupim pet stotina dolara! Ovoga leta sam se prilikom dveju isporuka preračunao i sada sam u dugovima do guše.

Teksašanin je gledao pored trgovca u zid.

— To nema nikakvog značaja. Ostajem pri svome. Dve hiljade do sutra u podne.

Bradok klonu na stolicu.

— Nemoguće, Vebster, taman da me pošaljete u pakao, ništa ne вреди. Ko ima jednog konja, ne može dva da pokloni. Ja nemam ni četvrtinu onog što tražite.

— Koliko imate u kući? — ispitivao je oprezno lupež.

— Samo dve stotine sedamdeset — omaklo se ženi.

— Tišina — brecnu se Bradok na svoju ženu. — Šta to brbljaš? U kući nemamo ništa. Možda dvadeset dolara.

— Dakle, dve stotine sedamdeset? — Helegan se počea iza uha. — U redu, to bi već bilo nešto. U svakom slučaju za početak. Idemo onda dalje. Onaj konj napolju je istini za volju proživio odavno svoje najbolje dane. U ovom kraju, gde vlada oskudica u konjima, вреди šezdeset do sedamdeset dolara. Ne treba zaboraviti ni kola. Za njih se uvek može dobiti pedeset. Koliko da za-

okružimo sumu, idite do predsednika opštine i stavite intabulaciju na vaše imanje.

Bradok nije uzeo strančeve reči sasvim ozbiljno. Međutim, to mišljenje je morao da promeni. Bilo je podne, kada je trgovac položio pred lupeža dve stotine sedamdeset dolara, zatim šezdeset za konja i pedeset za kočiju.

— Predsednik opštine nije tu — uzdahnio je Bradok. — Uprkos hladnoći, čelo mu je bilo orošeno znojem.

— To kod mene ne prolazi, amigo. Idite u glavnu ulicu. Tamo sam video banku. Hteo bih da vidim tog bankara, koji neće da da neki dolar čoveku, koji ima lepo parče zemlje i dobru, kamenu kuću.

— Ucenjivaču!

Reč je najzad bila izgovorena.

Helegan ustade. Čulo se škljocanje njegovog revolvera.

— Li Bradok, vi ste ubica! Ne verujem da mi je potrebno da trpim da me vređa jedan ubica. Idite po novac!

Bradok napusti kuću i vrati se kroz tri sata potpuno pijan.

Helegan ga dokopa, odvuče u dvorište i na užasavanje žene, zagnjuri mu glavu u pojilo za konje. Držao mu je glavu pod vodom tako dugo, da ga je skoro udavio.

Teksašanin je ovaj postupak ponovio nekoliko puta, gurajući Bradokovu glavu u ledenu vodu.

Žena je sve to posmatrala stegnutih usana, kršći ruke. Onda se iskrala iz kuće kroz prednja vrata, kako je stranac ne bi primetio.

Međutim, podozrivi lupež je video. Potrčao je za njom, otvorio vrata i doviknuo:

— Gospođo, nadam se da ste dobro razmislili šta činite. Radi se o Liju.

Žena se okrete. Teksašanin je već nestao u kući. Nije imala kud. Lagano se vratila. Stranac je stajao na vratima koja vode u dvorište i nije je čak ni pogledao. Bio je potpuno siguran da će se žena vratiti.

— Vi ste razbojnik — rekla je tiho, gotovo šapatom.

— Baš ružna reč, gospođo Bradok. No, ja nisam sitničar i preći ću preko toga. Međutim, ako vaš muž do sutra u podne ne bude pribavio novac, imaćete prilike da upoznate drugog Fila Vebstera.

— Meni je i ovoga dosta...

oOo

Došao je i sledeći dan. Bilo je jedanaest sati pre podne.

Helegan je spavao dole u dnevnoj sobi na sofi. Ostavio je vrata sobe odškrinuta preko noći, kako bi mogao da motri na stepenice, koje vode na gornji sprat. Uprkos ovoj obazrivosti, ujutru je ustanovio da trgovac posluje po dvorištu.

Dakle, nije ga čuo kako silazi. Šta li se u međuvremenu dogodilo?

Najverovatnije ništa. Ni jedno od njih se sigurno nije usudilo da nešto preduzme protiv njega. Suviše su se plašili onoga što on o njima zna. Sada je stajao na otvorenim vratima koja vode u dvorište i posmatrao trgovca kako posluje oko ambara. Držao je lopatu u ruci.

Banditu je sinulo.

— Dakle, sve je raščišćeno? Mišlim, sve što bi nekom posetiocu moglo da padne u oči. Konačno, bilo je krajnje vreme. Uostalom, ne

možete ostaviti večito mrtvog peona u sred dvorišta, u lokvi.

Šum iza leđa natera razbojnika da se naglo okrene.

Vrata na kući, ona koja vode na ulicu, bila su otvorena. Visok, sedokosi čovek gotovo je ispunio vrata.

Uprkos činjenici što je Heleganu zaklanjao svetlo, ovaj je primetio da na levoj strani grudi nosi svetlucavu zvezdu.

— Helo, mister Bradok! Ja, ovaj, ko je sad ovo?

Helegan je vrlo brzo uspeo da savlada užasan strah, koji ga je u prvo vreme obuzeo. Spremno je odgovorio čuvaru zakona.

— Gazda je u dvorištu.

— Gazda? — upita šerif.

Bradok se hitrim koracima približio i odgurnuo Teksašanina u stranu.

— Da, hoću da kažem, Džons, taj momak je u toku noći uhvatio maglu.

— Nije moguće? Onaj stari peon? — Čuvar zakona gurnu šešir sa čela. — Neverovatno! Šta li je tom starcu došlo? Jeste li se svađali?

— Da, pravo da vam kažem u poslednje vreme je postao prilično svojeglav. Time mi baš nije bio mnogo od koristi u poslu.

— I vi ste odmah našli zamenu? To je dobro. Ako bi se stari opet pojavio, pošaljite ga do mene da mu ja održim bukvicu. Ja umem da izađem na kraj sa tim starim šušama...

— Sumnjam da će se vratiti — reče Helegan.

Bradok ga prostreli pogledom.

Šerif namesti šešir i upita razbojnika.

— Vi ste ga poznavali?

— Ne, ali posle onog što sam čuo o njemu, smatram da je nemoguće da se vrati.

— Pa da, može biti. Ali ti stari momci umeju ponekad da budu prilično čudni.

— Svakako.

Bradok odahnu sa olakšanjem, a onda se ponovo trže. Šerif je upravo govorio:

— Uprkos svemu, kuda je mogao da ode? Može samo ovde negde da se muva po gradu, ili okolini. Pogledaću unaokolo. Bio je sasvim dobar partner u pokeru... Da li je imao konja?

— Ne — uzvratiti trgovac.

— Juče ga nije imao — umeša se Helegan — ali danas vidim da je štala prazna.

— Prazna? — upita šerif iznenađeno.

— Da.

Bradok je nervozno trljao ruke.

— Prodao sam onu staru ragu.

— Aha. Kod vas se u poslednjih dvadeset i četiri sata mnogo što šta dogodilo. Čuo sam, naime, da ste prodali kola i...

Trgovac objasni hitro:

— Imam u planu veliki posao, pa mi je potreban novac.

— Znači, zbog toga ste podigli iz banke hiljadu dolara?

Saznalo se!

Trgovac nije uopšte imao nameru da razbojniku kaže koliko je novca dobio. Hteo je, naime, da prizna samo za šest stotina dolara.

Sada je bilo prekasno. Očajan, naslonio se na zid hodnika i oborio glavu. Šerif ga je pažljivo posmatrao.

— Vama nije dobro?

— To je zbog velikog posla — umeša se ponovo Helegan. — On se prethodne večeri brižljivo obrijao i ošišao. Niko živi, ko ga je video samo dan ranije, sada ga ne bi mogao prepoznati.

Šerif Bjuk ga je zamišljeno posmatrao.

— Ja vas još nisam video u gradu, mister...

— Webster. Fil Webster. Ne, ja sam iz Luizijane. No već prilično dugo sam ovde u Ajdahu, na jezeru Prist.

Da je ćutao, uštedeo bi sebi mnoge neprijatnosti. Šerif nabra obrve.

— Bili ste na jezeru Prist? Pa to je zanimljivo! Tamo gore se nalazi veliki kažnjenički logor, koji je podignut pre pet godina. Trebalo je jednom da nekog ubicu odvedem gore. Momak je, međutim, izvršio samoubistvo u ćeliji. Šteta, baš sam želeo da jednom odem gore. Malo promene u životu nije loše. Ovde u gradu je iz dana u dan uvek sve isto. Neka ide do đavola! Šta ste tamo radili?

Ubica oseti kao da ga neka nevidljiva ruka guši!

Kako je samo mogao da bude tako lud i da kaže ime tog prokletog mesta. Uopšte nije poznavao severni Ajdaho. Čuo je doduše jednom, stojeći za šankom u jednoj krčmi u Misuriju, nekog kako govori o jezeru i to je bilo sve. U toliko pre ga je šerifovo pitanje dovelo u grdnu nepriliku. Sada se nalazio u sosu. Razmišljao je grozničavo šta da čini. Prokletstvo, da li gore uopšte ima rančeva? Može li da kaže da je gore radio kao kauboj? Ili kao drvo-seča? No, možda tamo uopšte nema šuma, pa će ga šerif odmah uhvatiti

u laži, ukoliko kaže da je bio drvo-seča. Davo zna kako mu je spasono-sna misao pala na pamet. I sam se iznenadio i uplašio reči, koje je izgovorio.

— Bio sam tamo pomoćnik šerifa.

Bjuk se počea iza uha.

— Pomoćnik? Hej, pa to je baš zanimljivo!

— Nalazite?

— I te kako, dragi moj. Ostajete li u gradu?

— Za sada da. U svakom slučaju, sve zavisi od mister Bradoka.

— Ne — reče šerif odsečno — nego i od mene. Čak u prvom redu od mene.

Majku Heleganu se krv sledi u žilama. Srce mu je divlje udaralo.

Gotovo je! Sam se odao! Šerif me naveo na tanak led, sigurno dobro zna ko je tamo šerif. Možda tamo i nema šerifa.

Bilo je stotine mogućnosti, hiljade, sto načina i odgovora da se izbegne neprilika. Mogao je da kaže da dolazi iz Kolorada. Ili iz Novog Meksika, na primer. Da, sve je to mogao. Međutim, ni to nije predstavljalo nikakvu garanciju. Ma koju pokrajinu, ili grad da je pome-nuo, moglo se dogoditi da ih ovaj sedokosi čuvar zakona poznaje. Veoma se iznenadio, čuvši šerifa kako govori:

— Vi ostajete u Bigforku, Webster. Ja ću se za to pobrinuti. Kada vam ovaj posao ovde dosadi, predite sasvim kod mene u kancelariju. No, već danas ćemo neke stvari utvrditi. Odmah vas postavljam za pomoćnika šerifa u Bigforku, bez određenih mesečnih prinadležnosti, jer ste ovde vezani. Dobijaćete ipak dvanaest dolara mesečno. Naravno,

morate mi biti pri ruci, kada mi zatrebate...

Razbojnik je slušao glas čuvara zakona. Činilo mu se da dolazi iz velike daljine.

Šta se ovde događa?

On je postao šerif? Čuvar zakona?! Da li mu se to sudbina ruga? U svakom slučaju, surova šala! On, koga gone na sve strane, za kim je raspisano četiri poternice i za petama mu je maršal iz Dodž Sitija, treba ovde da postane pomoćnik šerifa.

Šerif Bjuk ga lako munu.

— Zar vam to ne odgovara, čoveče?

— Odgovara, mi, ali...

— Šta ali? Zar ne mislite možda da Bradok ima pravo da vam to zabrani? Budite bez brige, on to pravo nema. Svakom građaninu je dozvoljeno da kao uzgredno zanimanje pirhvati mesto pomoćnika šerifa. To je čak čast!

— Znam — reče Helegan suvo.

— Čast je čak tako velika, da nisam siguran da ću moći da je prihvatim.

Bjuk ga je za trenutak pogledao zbunjeno, a onda prsnuo u grohotan smeh i potapša ga po ramenu.

— U pravu ste, Webster, baš tako je. No, pošto ste već obavljali taj posao, možete pri tome i ostati. Osim toga, ni dvanaest dolara mesečno pride nije za potcenjivanje. Pomislite samo, ako se ništa ne dogodi, dolari vam dođu kao poklonjeni.

— Da, ako se ništa ne dogodi — ponovi razbojnik.

Čuvar zakona se sada usiljeno smešio.

— U stvari, uvek se nešto događa. Uglavnom sitnice.

— Kao puškaranje sa braćom Bit — umeša se trgovac. — Ili razmena usijanog olova sa poludelim Davlijem. Ili pak napad na banku, kada su dva vaša pomoćnika ubijena. Ili stalna potera za lopovima i ubicama, koji ovde traže utočište, bežeći sa juga. To su, Vebster, sitnice, koje vas ovde u Bigforku kao pomoćnika očekuju.

Između šerifovih oprivra urezala se duboka bora.

— Šta vam pada na pamet, mister Bradok! Vi nemate prava da ovog čoveka, spremnog da prihvati posao, odvrćate. On je već bio pomoćnik šerifa i najverovatnije na tom poslu nekoliko godina zarađivao hleb. Ne možete ga sprečiti da prihvati moju ponudu, da prihvati zvezdu.

— Da ga sprečim? — Bradok se gorko nasmeja. — Ne, šerife, to mi uopšte nije namera. Što se mene tiče, može odmah sasvim da pređe kod vas. Meni je svejedno. Za pomoćnika šerifa ima više posla ovde nego bilo gde. Ja to i te kako dobro znam. Bigfork kao da ima neku neobjašnjivu, magičnu privlačnost za zločince iz svih krajeva sveta. Baš jutros mi je berberin pričao da je i Majk Helegan stigao ovamo u naš kraj.

Teksašanin je imao muke da prikrije strah koji ga je obuzeo. Krišom, ispod oka, ispitivački je pogledao trgovca. Međutim, na njegovom licu nije mogao ništa da otkrije po čemu bi utvrdio da ga je Bradok prozreo.

— Da — uzvratila šerif. — U pravu ste. Sinoć sam od Harisa čuo da je taj ubica u Dodž Sitiju ubio jednu ženu.

— I ja sam to takođe čuo. Čuo sam i to da je viđen u Anakondi. Znači, krenuo je ovamo.

— To vam je malo prebrzo donesen zaključak, mister Bradok — pokušavao je šerif da umanjí značaj trgovčevih reči. — Razbojnik je isto tako mogao da krene na zapad, ili na istok.

— Na zapad? U pokrajinu šerifa Lonegana? To ni vi sami ne verujete. Na istoku sedi šerif Gordon. Ne, ne, taj bi morao biti sasvim lud, pa da se uputi u njihove pokrajine.

Ubica je bio dovoljno drzak da se umeša:

— Lud? Ne znam, gazda, ali ja bih pre rekao da taj čovek ima hrabrosti na pretek. Setite se samo, on je bio u Dodž Sitiju. A šta je, molim vas, šerif Gordon u poređenju sa Vajatom Erpom? Da Lonegana i ne pominjemo...

Bjuk je iznenađeno pogledao svog novog pomoćnika.

— Pa on je u pravu, mister Bradok! Čoveče, evo vam ruke! Odlično rezonujete. Dodite odmah večeras, kada budete završili posao ovde, kod mene u kancelariju. Odmah ćemo sročiti dokument, a ja ću vam onda dati zvezdu, Vebster! Do viđenja.

Otišao je prema kućnim vratima i već stupio na trem, a onda se još jednom vratio.

— Ah, da, mister Bradok. Da ne zaboravim zbog čega sam došao: slučajno sam čuo da ste uzeli hiljadu dolara iz banke.

— Sasvim sigurno čista slučajnost — uzvratila Bradok gnevno.

— Čemu taj ton? — negodovao je šerif. — Uzeli ste novac i stavljena

vam je intabulacija na okućnicu. Tačnije rečeno, na parcelu, koja se nalazi iza ambara. Nemojte da zaboravite da je trećina te parcele moja.

— Ne, šerife, to neću zaboraviti. Uostalom, mi imamo ugovor.

— Tačno. Ako neko od vas počne da se zadužuje, treba da pita drugoga. Koliko se sećam, to piše u ugovoru i obojica smo potpisali.

— Ol rajt. Do viđenja, šerife.

— Do viđenja.

Čuvar zakona klimnu posebno još jednom u znak pozdrava glavom. To se odnosilo na novog pomoćnika, tobožnjeg čuvara zakona Fila Vebstera, Zeleo je tu pomoć, jer se istinski pribojavao dolaska poznatog ubice Majka Helegana.

oOo

Kada su se vrata za šerifom zatvorila, dva čoveka su stajala jedan prema drugom i gledala se kao besni psi. Nedostajalo je samo da zareže jedan na drugog.

— Dakle, vi hoćete ovde da postanete pomoćnik šerifa? — Rekao je Bradok.

— Ko to može da tvrdi da ja hoću? Jesam li izustio jednu jedinu reč, koja bi to potvrdila?

— Ali, niste ni protivurečili.

— A zašto bih? Šta vi, uostalom, imate protiv toga?

— Ja? Baš ništa. Što se mene tiče, mogli biste ostati u gradu sve do sudnjeg dana.

— To bi ipak bilo malo suviše, gospodine Bradok. — Helegan je u magnovenju promenio ton i nastavio oštrim glasom. — Dosta sa brbljanjem! Hiljadu dolara na sunce!

Bradok poblede.

— To ne ide. Treba da položim šest stotina dolara za jedan račun.

— Hiljadu dolara na sunce, rekao sam! Za ostatak do dve hiljade dajem vam nedelju dana roka. Zna-te dobro gde možete da me nađete — u šerifskoj kancelariji.

— Ne mogu da vam dam novac, Vebster. To bi značilo moju propast.

— Vaša stvar. Lovu na sunce!

Oči očajnog trgovca počele su opasno da svetlucaju.

— Ja to ne mogu, Vebster — rekao je, teško dišući.

— Hoću novac odmah, ubico...

Trgovca su izdali nervi. Bacio se na Teksašanina i zajedno sa njim pao na zemlju. Obema šakama ga je dokopao za vrat i udarao njegovom glavom o pod.

Helegan je, međutim, bio dvadeset godina mlađi, a osim toga spret-niji i iskusniji u tuči od trgovca. Vešto se izmigoljio u stranu i već u sledećem trenutku je klečao na Bradokovim leđima. Razbojnik je snažno zamahnuo i udario šakom kao sečivom trgovca u vrat pored ključ-njače. Bradoku se od žestokog udara oduzela cela desan strana.

Smrtni strah, a i gnev, utrostruči-li su Bradokovu snagu. Odupro se o zid i iznenada uspravio. Uspeo je da odgurne Helegana i ponovo ga je napao, zaslepljen od besa.

— Bedno pseto, ubiću te!

Užasan udarac pesnicom pogodi Helegana u adamovu jabučicu, tako da se ovaj okrete oko sopstvene ose.

U padu se mašio za kolt.

U tom trenutku su se otvorila ulazna vrata. Na njima se pojavio

šerif Bjuk. Uspeo je da vidi udarac pesnice.

— Vebster — povikao je čuvar zakona. — Sklanjajte taj kolt!

Teksašanin je piljio u njega staklastim pogledom, a onda se lagano uspravio.

— Ah, to ste vi, gazda!

Još uvek je držao revolver u ruci.

Bjuk je pošao prema njemu, ne sluteći da se izlaže neposrednoj životnoj opasnosti. Helegan je još uvek bio poluošamućen od teškog udarca. Video je čoveka kako mu prilazi i, jasno, video zvezdu. Okrenuo je revolver na levu stranu. U to mu je Bjuk prišao sasvim blizu i dokopao oružje baš u trenutku kada je razbojnik otkočio palcem oružje i upravo se spremao da zgrči kažiprst.

Bjuk to uopšte nije primetio. Istrgnuo je Teksašaninu kolt iz ruke, a onda se brcnuo na trgovca.

— Šta vam pada na pamet!

Bradok je brisao ožnojeno lice.

— Vi ste ga udarili — nastavio je šerif — zbog toga što je hteo da prihvati zvezdu. Verovatno vam je momak rekao da bi najradije prihvatio posao kod mene.

— Tačno — jeknu Helegan.

— Eto, bio sam u pravu. Baš ste pakosnik. Nikada nikome ništa ne biste učinili. Znao dobro da sam izgubio dvojicu svojih pomoćnika i da se užasno mučim otaljavajući sam sav posao. Sada mi još hoćete da pokvarite dogovor sa Vebsterom. Pa i stari peon više nije mogao da podnese vašu narav. Zbog toga je i uhvatio maglu. On je inače bio sasvim pristojan, podnošljiv starac. Čekajte samo, ja ću ga potražiti i pitati zašto je pobeo od vas.

Helegan se pribrao. Nasmešio se čuvaru zakona i rekao.

— To možete meni prepustiti, gazda, recimo kao prvi zadatak. Ja ću tog peona već pronaći.

Bjuk klimnu glavom i pruži mu oružje nazad.

— Veoma ste brzi na oružju, Vebster, to je dobro, ali je i opasno. Ovde u gradu ima nekoliko momaka, koji bi, da su bili na vašem mestu, već povukli obarač.

— I ja bih ga povukao, šerife, da nije bilo vas — uzvрати ubica. — U to možete biti sasvim sigurni.

Čuvar zakona je pogledao čas jednog, čas drugog.

— U redu, mister Bradok, ja sada odlazim. Vi ste ovog čoveka najмили i naravno, vaša je stvar kako ćete to međusobno urediti, pošto je on našao bolji posao.

— Bolji posao? — Bradok se podrugljivo nasmeja. — Vi ni sami ne verujete u to da je to bolji posao. Uostalom, čemu sva ta rasprava? Što se mene tiče, ovog momka možete i u srebro okovati. Ja ga, uostalom, ne želim, nisam ga ni naj...

— Samo bez srdžbe — brcnu se šerif. — Do viđenja. Imam ja drugih briga, a ne da se ovde raspravljam sa vama, Bradok.

— Što se briga tiče, šerife, one vas tek čekaju.

Vrata za šerifom su se ponovo zatvorila.

Bradok se okrete, prođe kroz dvorišna vrata i zagleda se u daljinu. Iz razmišljanja ga je trgao razbojnikov glas.

— Sve se dobro odvija, Bradok. Nedostaje samo hiljadu dolara.

U to je iz kuhinje izašla žena. U ruci je držala svežanj novčanica i pružila ih razbojniku.

— Evo novca, uzmite ga i nestanite!

Trgovac je uzdisao od očajanja.

— Kakva ludost! Tog lupeža se nikada nećemo osloboditi.

— Ovog puta ste rekli pravu reč, mister — rekao je otpadnik podrugljivo. — Nećete me se osloboditi sa tih nekoliko šuški. Hoću dve hiljade dolara. To je najmanje. U koliko mi ih ne budete nabavili za nedelju dana, podići ću sumu za još hiljadu. Videćemo koliko ubici вреди mrtvi sluga.

Bradok je stajao kao okamenjen, a njegova žena rekla muklim glasom:

— Vi niste shvatili, mister Webster. I ovih hiljadu dolara je već pozajmljeno.

— Razumem ja veoma dobro, gospodo. Vaš muž je zadužio tle na kome stojimo.

— Da i to komad od koga jedna trećina pripada šerifu.

— Vaše imanje se ne sastoji samo od ovog malog komada zemlje.

Žena je bila crvena kao krv.

— Ne, ali je drugi deo već zadužen — rekla je slomljenim glasom i okrenula se.

Teksašanin zviznu kroz ube.

— Ah, shvatio sam. Gospodinu je novac bio potreban za lepoticu. Za Loanu...

U tom trenutku zagrmeo, je deringer. Ispred trgovca se širio plavičastosiv oblak barutnog dima. Teksašanin je ležao na zemlji kraj vrata.

Žena ga je gledala, ne shvatajući, a onda podigla pogled prema čoveku, koji je ispalio metak. Prema svom mužu!

— Li — mucala je ona — šta je to bilo?

Muž je ćutao.

Na tremu su se čuli užurbani koraci. Vrata su se ponovo otvorila i na njima se ponovo pojavio šerif. Prvo je pogledao pogodenog, a onda čoveka u dvorištu.

Li Bradok je držao u ruci mali revolver. Iz cevi se još uvek dizao tanak trag dima.

— Li! — uzviknuo je šerif žustro i sa treskom zatvorio vrata, koja vode na ulicu. — Vi mora da ste poludeli!

Onda je pritrčao vratima i nagnuo se nad Teksašanina.

— Webster, hej, hvala bogu! Još uvek je živ! Metak mu je samo okrnio vrat! Odoh po lekara.

Kada je hteo da se uspravi, Teksašanin ga iznenada uhvati za mišicu.

— Gazda!

— Da, Fil, to sam ja.

— Sve je u redu.

Bjuk se uspravi.

— Da, Fil, sve je u redu. Ovog čoveka ću povesti sobom.

Helegan se uspravi u sedeći položaj, a onda pritisnu maramicu na ranu, malo veću ogrebotinu, koju mu je deringer napravio na vratu.

— Ne, gazda, to nije potrebno. Mi, mi smo se dogovorili. Bio je to dvoboj. Ja sam mu dao sekundu prednosti, međutim, čini mi se da sam bio suviše darežljiv. Trebalo je da mu dam samo pola sekunde. Stari baš nije tako spor.

Bjuk je gledao čas jednog, čas drugog.

— To je bio dvoboj? Ugovorena borba, dakle?

— Baš to!

Helegan, omota vrat velikom maramicom, a onda počeo da kopa po džepovima.

— Hej, Bradok, ovog puta ste vi dobili. Sekunda je bila suviše. Sledeći put ću vam dati samo pola sekunde. A sada mi dajte jednu cigaretu!

Bradok ga je gledao, ne shvatajući, a onda se naglo okrenuo, bacio revolver u lokvu u kojoj je još juče ležao mrtvi sluga i izašao iz dvorišta.

Bjuk je gledao za njim.

— Pogano pseto! Neka ga đavo nosi!

— Vas takođe.

Ove dve reči izgovorila je žena. Šerif se zbunjeno maši za šešir.

— Prokletstvo, gospođo, sasvim sam zaboravio...

— Vi suviše zaboravljate, šerife. Možda bi trebalo da mislite da ubica ide prema našem gradu. I to ubica Majk Helegan. Bilo bi dobro kada bi ste ga vi dočekali pre nego što Vajat Erp stigne ovamo.

Bjuk se nasmeja samouvereno.

— Helegan nema nikakvih šansi.

Teksašanin pogleda šerifa ispod oka i upita.

— A zašto ne?

— Zato što mu je Vajat Erp za petama...

oOo

Kada je te večeri Li Bradok stigao kući, zatekao je svoju ženu samu u kuhinji. Poslovala je u kuhinji.

— Gde je on?

Žena mu odgovori, ne dižući pogled sa štednjaka.

— U šerifskoj kancelariji.

— Možda se više neće vraćati.

Žena reče slomljenim glasom.

— Sigurno će se vratiti.

Bradok priđe stolu i sruči se na stolicu.

— Je li je on rekao da će ponovo doći?

— Ne.

— Odakle znaš onda da će se vratiti?

— Zato što hoće dve hiljade dolara...

Trgovac zagnjuri lice u šake.

— Mi više nemamo novaca. Potpuno smo upropašćeni. Ti si mu sve dala.

Oboje je trgao šum na vratima.

Teksašanin je bio na vratima i čuo poslednji deo njihovog razgovora.

— Nemojte klonuti duhom, mister Bradok. Već ćemo mi sakupiti taj novac. Vidite, ja sam malopre, sa svojim novim konjem, koga sam dobio od šerifa, odjahao van grada do farme lepe Loane Helmer.

Trgovac poskoči, no Helegan je već držao kolt u ruci.

— Ne prenađljujte više, Bradok. Budite sasvim sigurni da vam neće uspeti da me još jednom zakačite:

— Da, u to sam uveren. Vi ste jedan prokleti revolveraš — rekao je trgovac. — Zašto ste me uopšte uzimali u zaštitu kod šerifa? Da to niste učinili, ja bih sada sedeo u zatvoru pod optužbom za pokušaj ubistva.

— Od takve optužbe neće biti ništa. Nisam ja baš tako naivan — siktao je bandit. — Ne, ne, moji dužnici moraju da budu na slobodi. Kako bih inače mogao da dođem do ostatka od hiljadu i po dolara, ako vi sedite u zatvoru i čekate suđenje?

— Hiljadu pet stotina dolara! — gotovo vrisnu žena.

— Da, gospođo, hiljadu i pet stotina. Ja sam vam, uostalom, već re-

kao da ako bude daljih nevolja i teškoća, moram da podignem sumu.

Trebalo je i više da tražim, za onu drskost sa deringerom i ovu ranu, koju sam zaradio na vratu.

U kuhinji je nekoliko trenutaka vladala tišina, a onda je surovi razbojnik izneo svoj plan. Njegove reči padale su kao udarci malja.

— Vi, gospođo Bradok, vi ste sada na redu. Vašem mužu lepa Loana najverovatnije ne bi dala ni cent, od onoga što joj je dao, ali vama...

— Šta vam pada na pamet? — reče užasnuta žena.

— Bez upadica, gospođo. Moje raspoloženje za šale i strpljenje potpuno je iscrpljeno hicem iz deringera. U to budite uvereni. Kod prve neprihike okrećem list i udaram. Dakle, molim vas, slušajte. Treba da idete kod Loane Helmer i da joj kažete da ste otkrili muževljevu prevaru. Sve što je njoj, udovici, dao, uneo je u knjigu. Bradok koliko ste joj dali?

Trgovac obori glavu.

— Govorite — čulo se škljocanje revolvera.

— Govori, Li, reci mu da ja sve znam već odavno. Reci mu, konačno, da ja odavno znam da si ti toj mladoj ženi na farmi dao pet hiljada dolara.

Trgovac je sada podigao glavu. U očima mu se ogledalo bezgranično čuđenje.

— Da, mister Vebster, ja sve znam. Morao joj je dati gotovo pet hiljada dolara.

— Morao? — reče razbojnik žustro.

— Da — uzvрати žena odlučno. — Morao je, mister Vebster.

Za trenutak je ponovo zavládala

tišina, a onda razbojnik upita gotovo šapatom:

— A zašto je morao?

— Zato što je Loana Helmer upravo takva osoba, kakav ste vi, mister Vebster. Ona je mog muža ucenjivala samo zato što je jednom bio dovoljno glup da...

Trgovac priđe posrćući svojoj ženi i uhvati je za ogrubele ruke.

— Ti si to znala, Pegi?

— Na žalost, tek od nedavno...

— Da, ona me je ucenjivala, ta prokletnica, zbog toga što sam joj jednom pijan u salunu Džoni Blika izjavio ljubav, a onda je kočijom odvezao do njene farme. To je bilo sve, ali mi je ona govorila da su nas ljudi videli i dodala još mnogo što šta i godinama iskorišćavala moj strah.

Žena je pogledala mimo muža prave u razbojnika.

— Ne treba se predavati strahu. Daleko je bolje imati poverenja. Sada smo opet iz straha navukli na vrat ucenjivača. I to jednog, koji je mnogo gori od Helmerove. Ona nas je olakšala za pet hiljada dolara, a on će nas potpuno dokusuriti.

Razbojnikovo lice postalo je tvrdo.

— Dosta je bilo priče, gospođo Bradok. Uzmite svoj šal i krenite odmah. Pešice je, istini za volju, prilično daleko do Helmerove farme, ali ako se budete požurili, možete se vratiti još pre ponoći.

Bradok se u dva koraka nađe pred razbojnikom.

— Vi mora da ste poludeli! Šaljete moju ženu po mraku. Ona je bolesna i nikako ne bi mogla da prevali taj put za tako kratko vreme.

— Tišina! — zagrme Helegan i uperi revolver.

— Povucite obarač, samo povucite

obarač, Vebster — rekao je trgovac suvo. — Mi i onako nemamo šta da izgubimo.

— Imamo, Li! — uzviknu žena. — Misli na Džester.

— Na koga? Ispitivao je razbojnik zainteresovano.

Muž i žena su ćutali i gledali u pod.

— Ko je Džester? Recite mi, inače ću ići da pitam šerifa.

Žena priđe štednjaku i promeša večeru.

— Ona je naša ćerka.

— O, pa moji dužnici imaju, dakle, i ćerku!

Bradok je kipteo od gneva.

— Da, ima sedamnaest godina i prava je lepotica. Sasvim sigurno veoma zanimljiva za razbojnika, kakav ste vi, Vebster. No, koliko da budete upućeni, ona je siromašna i dirinči u jednoj krčmi, jer nas je vr- la Leona Helmer dovela do prosjačkog štapa. I još nešto, ona ima udvarača, nekog Džoa Limata. Možda biste se mogli nekom prilikom predstaviti tom mladiću. Najbrži je strelac u celom kraju. Bilo bi mi zadovoljstvo...

— U to ne sumnjam — prekide ga razbojnik. — Ostavimo, dakle, sada malu Džester. Zadržaću je za kasnije. Prvo moram da dobijem svoj novac. Napred, dakle, gospođo Bradok, krenite već jednom! Ne moram vam objašnjavati šta treba da kažete lepoj Loani da biste izvukli novac od nje.

Žena se ne pomače.

Razbojnik na to priđe stolu i se- de.

— U redu. Ako vam je draže da vašoj ćerki saopštim da joj je otac ubica.

Dvoje nesrećnih ljudi se međuso-

bom pogledaše, a onda žena reče tiho:

— Ići ću, Li.

Trgovac je ćutke stajao na prozoru i piljio u dvorište posmatrajući kako se veče spušta. Kada je žena otišla, Helegan ustade, donese sud sa supom na sto, uze tanjir iz police, kašiku iz fijke stola i poče glasno da srče.

Oko četvrt sata kasnije čulo se kako se ulazna vrata otvaraju. Razbojnik ispusti kašiku iz ruke.

Hodnikom su odjekivali laki, sitni koraci.

Trgovac se trže.

— Sačekaj, dete, dolazim odmah.

Teksašanin dokopa trgovca za mišicu i prosikta kroz zube.

— Ostaćete ovde.

U to se otvoriše kuhinjska vrata. U kuhinju je stupila devojka. Kada je ugledao, Helegan je zinuo, ne uspevši nekoliko trenutaka da se pribere i zatvori usta.

— Hej, pa to je...

Bradok je pokušavao da svoju ćerku opomene pogledom i da joj da znak da ode.

Međutim, Džester je bila suviše bezazlena da bi shvatila opomenu.

— Htela sam sinoć da dođem, tata, ali je kod nas bilo gužve sve do ponoći.

— Mogu da mislim, dete. Možda bi baš zbog toga trebalo odmah da legneš. Izgledaš prilično bleđa.

Devojka je stajala u sredini kuhinje i posmatrala stranca.

Majk Helegan skide šešir s glave i prođe prstima kroz razbarušenu, grozno obojenu kosu.

— Helo, gospođice Džester.

— Vi me poznajete? — upita devojka zbunjeno.

— Da, ja sam novi peon.

— Novi peon? Zar je...

— Starac je uhvatio maglu — objasni Teksašanin.

— Tako? Veoma čudno. Još pre dva dana mi je rekao da mu je majka obećala tavansku sobicu u kući, kako više ne bi spavao u štali...

— Može biti. No, uprkos tome je nestao kao da ga je zemlja progutala. I to se dešava.

Prišao je devojci i stao tik uz nju.

— Veoma ste lepi. Doista nisam verovao gazdi kada je to tvrdio. Pri tom je pomilovao devojkicu po ruci.

Trgovac priđe i naglo ga povuče.

— Odmaknite se! Sklanjajte ruke sa moje ćerke. Jednom za svagda. Tu nema šale.

Helegan ga odmeri pogledom.

— Vi doista ne znate za šalu, gazda. To se može sa pravom tvrditi. Stari Džons bi to mogao da potvrdi.

Devojka je začuđeno posmatrala stranca. Sada joj je tek palo u oči kako užasno izgleda. Čudna crna kosa sa crvenim odsjajem, grozna brada i prodoran pogled!

Koža mu je delovala prilično bledo i stvarala jak kontrast sa tamnom kosom. Zašto li taj čovek nosi tako zapuštenu bradu? Kako je samo čudno oblikovao!

Iako je Bigfork bio mali planinski grad, muškarci ipak nisu išli zapušteni unaokolo. Zbog toga ga je upitala spontano:

— Odakle dolazite?

— Iz Te... Iz Telegina u Luizijani, gospođice Džester.

— Aha.

— Raduje me što sam vas upoznao, gospođice. Ja sam još uvek neoženjen.

— E sada mi je zbilja dosta —

povika trgovac. — Napolje, prokleta dubre, inače će biti nevolje.

— Oče — gotovo je vrisnula devojka.

Helegan pođe unatrag prema vratima. Podigao je obrvu i rekao:

— Vidite, to je vaš otac. On se u poslednje vreme očigledno prilično promenio. Kao što sam već rekao, stari Džons bi o tome mogao što šta da kaže. No, budite uvereni, gospođice, ja ću se na to navići. Ja sam žilav momak.

Bradok procedi psovku kroz zube.

— Rekao sam vam da se izgubite, čoveče.

Helegan nije ni pomišljao na to. Ostao je na vratima i posmatrao devojkicu bestidnim pogledom. Džester se okrete i upitno pogleda oca.

— Gde je majka?

— Majka? — promuća trgovac u neprilici. — Ovaj, dete, znaš, ona, ona...

— Trebalo je da obavi važan posao, koji nije mogla da odloži. Nešto u vašem interesu!

Devojka okrete glavu prema vratima, ali ne pogleda stranca u lice.

— U mom interesu?

— Da, pre svega u vašem interesu.

Bradok priđe odlučnim koracima razbojniku.

— Slušajte, Vebster, rekao sam vam da treba da izađete. Hteo bih da govorim sa svojom ćerkom nasamo.

— Vidite, Džester — reče razbojnik. — Tako vam je to. Svašta mora da se proguta. U redu, idem napolje. Uskoro ćemo se videti! Laku noć.

Kada je izašao, devojka brzo priđe prozoru i pogleda u dvorište.

— Oče, kakav je to čovek?

— Ne znam.

Bradok je seo u ugao na klupu i zagnjurio glavu u šake.

— Dete, to je, mi smo opet... imali nesreću. Izgleda da nam je tako suđeno da stalno zapadamo u nevolje.

— Tako mi je žao, oče.

— Ne brini, dete, možda će se jednog dana promeniti.

— Ti si, oče, to rekao tonom kao da pouzdano znaš da se nikada promeniti neće.

— Možda je i tako — uzvratit trgovac i odmah se pokaja zbog svojih reči. Hajde, dete, idi u salun i leži da se ispavaš. Danas ti je slobodan dan.

— Htela sam ovde da spavam, oče. Ti znaš da se moja soba nalazi tačno iznad šanka. Mislim da imam još ovde svoju sobu, ili ste je možda dali mister Vebsteru?

— Ne, ne, dete, ali soba nije spremljena. Tvoja mojka nema vremena. Učini to svom ocu. Idi, dete, molim te.

Džester Bradok je posmatrala svog oca upitno i zbunjeno. Strah od nečeg nepoznatog ispunio je mladu devojku.

— Oče, da li je u pitanju nešto drugo? Nešto u vezi sa ovim čovekom? Reci mi, molim te.

— Drugom prilikom, Džester... uzdahnu čovek. — Molim te, idi sada.

Devojka se okrete i pođe prema vratima. Pre nego što je izašla tiho je upitala:

— Zar mi ne možeš reći gde je majka?

— Ne.

Devojka je izašla napolje. Na tremu je ugledala čoveka. Bio je to Majk Helegan. Dodirnuo je obod

šešira i odvojio se od stuba, na koji se bio naslonio.

— Smatram da po mraku ne bi trebalo da idete sami ulicom.

— Ja se ne bojim.

— Može biti, no ja ću vas, uprkos tome, otpratiti, Džester.

Sveža, prirodna lepota i divan stas mlade devojke, razbojnika su potpuno izbacili iz koloseka.

Sva nesreća, koju je priredio bračnom paru Bradok do tog trenutka, bila je sitnica prema onom šta je smerao. Bezočni ubica bacio je oko na ćerku nesrećnog trgovca.

No, već na prvom koraku pojavila se prepreka u obličju jednog vitkog, visokog mladića, koji mu se upravo našao na putu.

Bio je to Džoe Limat.

— Džester...

— Džoe? — upita devojka uplašeno.

— Kuda si se uputila?

— U salun.

— Ko je taj čovek?

— Novi peon mog oca.

— Zašto je s tobom?

— On me prati preko...

— Zbog čega to najednom želiš? Taj put si stotinu puta prešla po mraku. Zašto ti je odjednom potreban pratilac, muškarac?

— Ja to nisam od njega tražila, Džoe...

— Zašto onda ide s tobom?

Teksašaninu je prekipelo.

— Zašto nam ovaj čovek stoji na putu, Džester?

Džester!

Rekao je Džester, ne dodajući ni „gospođice“, ni prezime. Mladić je bio kao gromom pogođen.

— Džester? — rekao je gnevno mladić.

— Da — odgovori Helegan — Džester.

— Džoe — mucala je devojka uplašeno. — Nije ono što ti misliš. — Fil...

— Dakle, Fil — prosikta Limat.

— Mislim, mister Fil Vebster je tek od dan...

— Fil se on zove, znači — reče mladić odsečno. — U redu, Fil, siđi na ulicu. Imam nešto da ti kažem.

— Džoe! — vrisnula je devojka uplašeno.

— Umiri se, Džester, njega ću bez muke srediti. Izašao sam ja na kraj i sa nervoznijim momcima. — Zatim se obratio ubici: — Na ulicu, lupežu!

Dogodilo se u magnovenju.

Teksašanin je istrgao revolver iz opasača, zamahnuo rukom i svom žestinom udario mladića po glavi teškom, gvozdenom cevi.

Džoe Limat klonu kao lutka od krpe i ostade da leži na tremu. On, najbrži čovek pokrajine Flethid, bio je u deliću sekunde potučen.

Izgleda da Teksašaninu Heleganu nipošto nije dorastao.

— Hajdemo, Džester, taj momak vas više neće vredati. Sledećom prilikom ću doista izaći na ulicu da se ponesem, s njim. A onda mu neće biti potreban oblog, nego sanduk, to vam jamčim.

Gledala ga je, ne shvatajući.

— Mister Vebster, šta ste to učinili? Vi ste ga ubili!

Čovek se grubo nasmeja.

— Zato je trebalo jače zamahnuti. Budite bez brige, on je živ. Možda bi bilo bolje za njega da je drugačije, ali živ je. On je razmećljiv momak, očigledno još žutokljunac.

Toplo se nadam da vam više nije stalo do njega.

Devojka kleče pored onesvešćenog mladića i počeo da mu opipava glavu.

— Džoe...

Teksašanin je grubo uhvati za mišicu i odvuče.

Devojka koja ga je tako iznenada osvojila i zanela, imala je, dakle, drugog udvarača, do koga joj je bilo stalo. Svakako taj Džoe Limat nije bio suparnik za potcenjivanje, to mu je sada bilo jasno.

Teksašanin je pomislio da takve momke treba hitno i nemilosrdno srediti. Što se tiče devojke, njoj je izbiti takve momke iz glave.

Džester se istrigla i otrčala tako brzo, da je po mraku nije mogao slediti.

oOo

Već sledećeg jutra, veoma rano, nastavila se čarka započeta predhodne večeri.

Helegan se obreo još u sedam sati kod krčme, u kojoj je Džester radila.

Nepunih deset minuta kasnije stigao je i Limat. Video je svog protivnika tek pošto je zakoračio na stepenice trema.

Ubica je bio naslonjen na stub.

— He — rekao je unjkavo Teksašanin. — Ko to stiže? Mladi, razmetljivi momak, zar ne? Nadam se, Džoe, da ti je čvoruga splasnula, inače ne bi mogao tako lepo da namestiš šešir.

Limat je zastao i zakrvavljenih očiju pogledao izazivača.

Preko, na tremu koji se nalazio tačno preko puta krčme, zastao je čovek, kako bi video šta će se dogo-

čiti. Nekoliko trenutaka kasnije, na tremu do ovog, zastala su još dva čoveka.

Samo nekoliko minuta kasnije, grupa ljudi je već obrazovala polukrug oko dvojice protivnika, čekajući napregnuto šta će se dogoditi.

Limatu se njegov protivnik u mraku sinoć učinio daleko mlađim. Sada je ponovo počinio grešku, podcenjujući ga.

— Hej, šta tražite ovde, stranče?

— Džoe, mečko, ti ponovo počinješ da se loše ponašaš. Za slučaj da se još jednom sukobimo, upozoravam te da će tada biti ozbiljno. Ono što od sinoć nosiš na glavi, bilo je samo blago upozorenje.

Limat pocrvene kao krv od gneva. U prvom redu zbog toga što ga je ovaj stranac sramotio pred svim tim okupljenim, radoznalim ljudima.

— Ako uobražavate da ćete nešto uspeti kod Džester, grdno se varate. Ona pripada meni, stranče.

— Hajde, momče, gledaj da se što pre izgubiš odavde. Imam sastanak sa devojkom. Treba nešto da se dogovorimo i nije nam potrebno društvo radoznalih balavaca. Gubi se, dakle, odavde, mališa.

Limat promrsi.

— Hajde, stranče, govoriću dole s tobom. Dole na ulici.

— To si i sinoć nameravao. No, brže nego što si to smatrao mogućim, našao si se u prašini i nagutao se blata. Ne izazivaj me, dečko!

Među okupljenim radozalcima nalazio se i izrazito visok mladić, koji sada gnevno doviknu.

— Nauči pameti tog stranca, Džoe! Ja nipošto ne bih dozvolio da mi neka pridošlica tek tako oduzme devojkul!

Možda se još uvek ništa ne bi dogodilo, ali đavo nikada ne spava. Na nesreću, u tom trenutku se otvorio prozor na krčmi i na njemu se pojavilo lice devojke.

— Džoe!

— Džester!

— Šta radiš ovde, Džoe?

Limat pokaza rukom na Teksašanina.

— A šta on radi ovde?

— Čoveče, Džoe — doviknu ponovo visoki mladić i skoči na trem. — Nećeš valjda ozbiljno dozvoliti da ti neki pridošlica otme devojkul! Taj pas...

Prisustvo devojke nateralo je Teksašanina da odmah stupi u dejstvo. Naglo se okrenuo i skočio na visokog mladića kao panter.

Nije to bio udarac pesnicom, niti bilo kakav pokret rukom, nego vešt udarac glavom u samu bradu mladića. Dugonja se sunovrati s trema i teško ošamućen ostade da leži na ulici.

Helegan zatim priđe Limatu, dokopa ga za grudi i gurnu ga niz stepenice.

— Hodi, mališa, izlazi na ulicu! Izbušiću ti rupu u toj tvojoj tvrdoj glavi. Napred!

— Fil! — Bio je to vrisak devojke sa prozora. Helegan zastade. Limat lupi žizmom o tle i okrete se.

— Znači, tako stoji stvar, Džester? Doista je tako.

— Ne, molim te, shvati me, to je zbog tebe, Džoe...

Nije mogla više da govori. Plač je gušio.

Helegan je bio u svom elementu. Osim toga, znao je da mora da iskoristi ovaj trenutak iznenađenja. Gurao je Limata na ulicu.

— Na ulicu, dečko, sada se radi o tvojoj prokleskoj koži.

— Ne, preklinjem vas, ne! — vrištala je devojka.

Teksašanin ponovo zastade.

— U redu, oprostiću mu hitac, ali će mladić biti kažnjen.

Munjevito, isto kao i veče ranije, podigao je ubica revolver i sručio ga na glavu mladog Limata. Ovaj krkljajući klonu na kolena.

Ljudi su stajali nemi od užasa i posmatrali stranca. Prvi se odvažio da nešto kaže: snažni pomoćnik kovača, snažni Džoe Farkas.

— Takve tipove bi trebalo sabiti u zemlju.

Helegan se okreće prema njemu. Oči su mu sevale.

— Šta hoćeš, amigo? Ako te svrbi, dođi ovamo, dok sam raspoložen.

Farkas mu uzvraća.

— Radije ostajem ovde, bratac.

Teksašanin je stajao raskoračen, ruku spuštenih niz telo.

— Hodi ovamo, amigo, ali brzo, inače ću te izbušiti tamo gde stojiš!

To nije rekao naročito glasno, ali dovoljno da svi okupljeni čuju i munjevito se izmaknu u stranu, tako da je kovačev pomoćnik sada stajao sam.

Nije imao oružja.

Iznenada se u razbojnikovoj ruci stvorio kolt.

Kovač poblede, a Helegan se izazivački nasmeja i dobaci mu svoj revolver.

— Ti pozivaš, amigo.

Kovač je držao kolt u ruci i bespomoćno ga posmatrao. Ovu stvar nije nipošto tako zamišljao.

Protiv ovog bradonje revolver mu neće bog zna šta pomoći. Već je vi-

deo kako ga je brzo izvukao iz futrole.

— Dakle, na šta još čekaš? — brećnu se Helegan.

Kovač podiže glavu i pogleda ga razrogačenih očiju, a onda mu dobaci kolt natrag. Napustio je pozornicu uzbudljivih događaja oborene glave, praćen pogledom svih prisutnih. Stranac je njegov odlazak propratio podrugljivim smehom, a zatim prišao prozoru i rekao odlučno.

— Izlazi napolje!

Devojka ga je posmatrala ne shvatajući.

— Rekao sam da izađeš.

Džester se uspravi. Lice joj je bilo avetinjski blede.

— Šta, šta vi hoćete? — mucala je.

— Treba da izađeš. Ti izgleda nisi još shvatila, devojko. Ti pripadaš meni, da li ti je to jasno?

— Nije!

Na to je surovi čovek naglo povuče i kroz prozor izvuče na trem.

Nesrećna devojka se grčevito uhvatila za jedan od stubova, ali je Helegan nemilosrdno vukao dalje.

Njegovo geslo je bilo: sa svakim bez razlike nemilosrdno i grubo. Utuvio je sebi u glavu da Džester Bradok mora biti njegova i sada ga više ništa nije moglo pokolebati.

Trojicu ljudi je nje radi sklonio s puta. Sada neće da dozvoli da ga ona zaustavi.

— Hajde — brećnuo se na nju ljutito.

— Kuda? Šta vi uopšte hoćete?

— To ćeš već saznati. Idemo do tvog oca da mu kažemo da je sa malim Džoem sve gotovo.

Džester je učinila poslednji poku-

šaj, uhvativši se za stepenice. No, on je vukao dalje. Na ulici se saplela. Helegan je podigao i viknuo:

— Hajde, već jednom!

— Surov tip — čuo se jedan glas iz gomile.

Teksašanin zastade.

— Izgleda da neko ima nešto da kaže?

Ljudi se hitro razidoše.

Prokletstvo, ko je to došao u njihov grad? Pa to je neki užasan momak.

Nije bilo više nikoga ko je imao hrabrosti da se suprotstavi strancu.

Džester se ponovo spotakla, a Teksašanin je ponovo gnevno povukao.

Dva jahača su došla u glavnu ulicu i zastala iza grupe okupljenih ljudi.

Jedan od njih sada kliznu iz sedla, progura se kroz gomilu, koja je uzmicala, hitajući prema Heleganu i uplakanoj devojci.

— Hej, kakvi su to običaji? — doviknuo je Teksašaninu.

Helegan samo okrete glavu i proškita:

— Gubite se, čoveče! Sigurno ste već imali prilike da vidite da se, ja ne dam zaustaviti.

— Što se mene tiče i ne morate, ali ostavite tu ženu.

Helegan se resko nasmeja i pođe dalje, vukući devojku.

Na to ga stranac uhvati za ruku.

— Rekao sam da pustite ženu!

Majk Helegan ponovo okrete glavu i odmeri stranca ispitivački svojim prodornim očima.

Bio je to visok čovek, širokih ramena, preplanula lica, čeličnoplavih očiju i tamne kose. Nosio je crni šešir širokog oboda i ispod crnog prsluka od bivolje kože, crvenu košulju. Na širokom opasaču bila

su pričvršćena dva teška revolvera, kalibra četrdeset i pet. Bila je, to osoba, koja ostavlja snažan utisak.

Majk Helegan, međutim, nije osetio svu ozbiljnost situacije. Osećao se beskrajno nadmoćnim.

Pustio je Džester i hiljadu puta uvežbanim pokretom krenuo rukom prema opasaču da potegne revolver.

Međutim, samo za otkucaj srca ranije udarac jahačeve leve pesnice ga pogodi tako žestoko, da ga odmah obori s nogu.

Teksašanin je sedeo na zemlji i staklasta pogleda piljio u stranca.

Kada su videli da pada, okupljeni ljudi su to propratili poklicem oduševljenja.

— To ćete iskijati — zareža razbojnik.

Sa trema je upravo sišao šerif, odgurnuo ljude u stranu i stvorio se ispred Helegana i stranca.

— Hej, šta se to dešava? Vebster, vi?

— Da, gazda.

— Šta se to dogodilo, pitam? Da vas možda ovaj čovek nije...

— Da, napao me je, gazda. U pravu ste. Zbog toga ću ga odmah srediti!

Pokazalo se da ga težak udarac nipošto nije onеспособio za borbu. U jednom skoku se ponovo našao na nogama i zamahnuo desnom pesnicom.

Bio je to, međutim, udarac u prazno.

Stranac mu je odmah vratio udarac sa strane, gde se u magnovenju stvorio da izbegne napad. Teksašanin, potpuno grogi, gotovo pade na šerifa.

— Odlično! Konačno jedan pravi

čovjek — uzviknu jedan od prisutnih.

Šerif je smatrao da treba da brani svog novog pomoćnika.

— Šta vam pada na pamet, čoveče? Kako se usuđujete da udarate mog pomoćnika?

— Ako ste u službu primili ovog mučitelja žena, šerife, sasvim sigurno nećete ni vi dugo nositi zvezdu.

Stranac se, rekavši to, okrete. Mirno je pošao prema svom konju i vinuo se u sedlo. Ljudi su mu s poštovanjem i divljenjem, pravili prolaz.

Džester Bradok potrča za njim.

— Mister!

Stranac je blago pogleda.

— Gde stanujete?

— Nedaleko odavde, u sporednoj ulici, koja vodi prema jezeru.

— Idite kući, gospođice.

Devojka se bojažljivo obazre na sve strane.

Preko, na zemlji, klečao je Teksašanin. Teška strančeva pesnica ga je tako žestoko pogodila da je još uvek bio ošamućen. Ustao je, zanošeći se i zamahivao pesnicom.

— Uhvatiću ja tebe — vikao je besnim glasom. — A i onaj momak mi neće ostati dužan.

Na to stranac kliznu ponovo iz sedla, dobaci pratiocu uzde i vrati se nazad.

Zastao je na samo pola jarde od Helegana.

— Jeste li to nešto rekli, mister?

Uz gnevni uzvik, Majk Helegan je pokušao da zada strancu podmukli udarac. No, uspeo je samo da natrči na njegovu levu pesnicu.

Ni to mu nije bilo dosta. Ponovo je naleteo na stranca i dobio precizan i nepogrešiv udarac u vrh bra-

de. Okrenuo se nekoliko puta oko svoje ose, ponovo klonuo na kolena i konačno se srušio, zarivši lice u zemlju.

U glavnoj ulici Bigforka vladala je tišina.

Slab, vlažni sneg počeo je da sipi iz ledeno sivih oblaka.

Stranac podiže pogled prema šerifu, koji ga je pažljivo odmeravao.

— Divan pomoćnik, mister. Taj čovek vam doista služi na čast!

Rekavši to, nepoznati se okrenuo, otišao nekoliko koraka dalje i vinuo u sedlo.

Džester Bradok je u međuvremenu hitala kući.

Dva stranca na konjima prošla su pored šerifa i ubice, koji je, još uvek nepomičan, ležao na zemlji.

Čovek, koji ga je bacio na zemlju zaustavi za trenutak konja i reče tiho svom saputniku:

— Pomoćnik! Neshvatljivo, ja sam mislio da je to Majk Helegan.

Nastavili su put i konačno se zaustavili ispred Lovardovog pansiona.

Mali čovek u zelenoj košulji stupi na trem.

— Vi tražite prenočište?

— Dve sobe.

— Imamo ih. Dve čiste sobe sa umivaonicima, toplom vodom ujutru i uveče i dobrim ogledalima.

— To je prijatna dobrodošlica — reče drugi jahač, koji je takođe bio visok čovek, lepog lica i svetlih očiju. Sjahao je s konja, pogledao svoje elegantno crno odelo i otkopčao kaput, tako da se videla skupocena krznena postava.

— Imate li u trperaziji peć, mister?

— Odličnu kaljevu peć, mister. Moja žena je još jutros naložila.

Samo što su se smestili u trpezariju, kada šerif uđe.

— Dakle, mister, vi ste se baš okomili na mog pomoćnika — počeo je.

Visoki čovek, koji je Helegana bacio u blato, skide šešir i obrati se svom saputniku.

— Recite, Dok, ne čini li vam se da je ovo opet onaj čudni šerif?

— Ha, lekar, znači — promrsi šerif. — Šta tražite vi ovdet Mi već imamo lekara. Gledajte da nam što pre odvedete iz grada vašeg borbenog prijatelja, doktore, inače će biti gužve.

— Nevolju ćete navući na vrat brže nego što bi vam to odgovaralo — uzvрати mu doktor ledenim glasom, podigavši prema šerifu svoje svetloplave oči.

— Šta, čoveče, vi se usuđujete da mi pretite! Slušajte, ja ću vam nešto reći: iako je vaš prijatelj žestok borac, mi se nikog ne bojimo. Naprotiv! Osim toga, u poslednje vreme se ovde po gradu muva gradan ološ. Zločinci sve češće navraćaju ovamo. Trenutno baš očekujemo ubicu Helegana. Nije baš naročito pogodno zadržavati se duže, a naročito ne razmetati se.

— Napolje!
elegantnom odelu.

Šerif Bjuk ga je gledao zbunjeno.

— Šta ste kazali?

— Napolje i to brzo!

— Šta vam pada na pamet, čoveče! Ja ću iz ovih stopa...

— Vi ćete iz ovih stopa da izađete.

U strančevoj ruci se iznenada stvorio veliki niklovani revolver, čija je drška bila ukrašena slonovačom.

— Šta sad to treba da znači? — promuca šerif.

— Već ste čuli. Ja svoje naredbe ne ponavljam tri puta. I dva je suviše.

Bjuk poče da uzmiče prema vratima. Tek tamo, kada je bio u sigurnom zaklonu iza krila, počeo je da grdi.

— To neće tako olako proći. Vi ste se usudili...

— Usudio? — Stranac sede na klupu pored kaljeve peći i poče da trlja ruke.

Prokletstvo, gde li je u magnovenju već uspeo da stavi kolč?

Bjuk proguta pljuvačku i htede da izađe. U to se pred njim stvori drugi stranac.

— Slušajte, šerife, vi se sigurno čudite što moj pratilac nema poštovanja prema vama. Međutim, za to ste sami krivi. Šerif, koji uzme za pomoćnika onakvog lupeža, a i sam se ponese tako bedno, ne može ni da očekuje od jednog razumnog čoveka poštovanje. A sada gledajte da što pre odete odavde. Mi smo gladni i hoćemo da jedemo.

— Da jedete? — promuca šerif. A tako...

Stranac s treskom zatvori vrata šerifu ispred nosa.

Bilo je već gotovo podne kada je tamnokosi stranac izašao na ulicu i uputio se na suprotnu stranu, u berbernicu. U trenutku kada je hteo da uđe u radnju, ulicom se zaori oštar glas.

— Stoj! Ni makac! Ruke u vis!

Stranac je zastao, ali nije podigao ruke.

Majk Helegan se nalazio iza njega, nešto po strani. Bio se prikrio iza kola i celo pre podne vrebao stranca.

— Treba da podignete ruke, čoveče!

— U to baš nisam uveren — začuo se sada oštar glas iza ubice.

Helegan se naglo okrete i srete pogled svetlih očiju elegantnog stranca, koji je tog jutra stigao u grad.

— Ah, partner je već stigao — prozvede otpadnik. — Vi ste doista uigrani par.

Na levoj strani grudi na kaputu Majka Helegana svetlucala je zvezda.

Znači, uspelo mu je da se dokopa vlasti. Nosio je zvezdu i verovao da je sada siguran i zaštićen.

Stranac, koji ga je tog jutra bacio na kolena, priđe mu, uhvati za ramena i okrete.

— Da vam odmah kažem i time izbegnemo dalje nesporazume. Ne volim uopšte da me izazivaju koje-kakvi lupeži.

— Lupež? Vi se usuđujete da to kažete pomoćniku šerifa, čoveče! Šta vam pada na pamet? Kako se zovete? Hteo bih da zapamtim vaše ime.

— I trebalo bi. Moje ime je Erp. Vajat Erp.

Celo lice, od korena kose, pa do brade ubice Helegana imalo je sada sivu boju.

Vajat Erp!

Osećao se kao da ga je grom udario. Ovo ime teže ga je zapravo pogodilo nego svi oni udarci pesnicom, koje je morao da otrpi.

Bio je dakle tu! Stajao pred njim!

Majk Helegan je još jedanput nastupio pogrešno. Načinio je neoprostivu grešku.

Zašto nije odjahao dalje?

U stvari, hteo je da ide dalje. Gospođa Bradok je dobila od Loane

Helmer ček na punih pet hiljada dolara i čim se vratila, on joj je formalno oteo iz ruke. Uzeo je ček za svoje ćutanje.

Ben Vokham, bankar, morao je da mu isplati celu sumu, odmah ujutro, čim je otvorio banku.

Helmerov ranč je time doveden do prosjačkog štapa. No, ucenjivačica i nije zaslužila bolju sudbinu.

Umesto da novac, iznuđen učenom beskrupuloznoj ženi, ponovo dođe u ruke vlasnika, dospeo je u posed još gore osobe, razbojnika i ubice Majka Helegana.

Sada je nosio u džepovima više novaca nego što je i jednom u svom životu video na gomili.

Preko šest hiljada dolara!

Bila je to ogromna suma novca. Mnogi ljudi su za toliku sumu dirinčili celog svog života. On ih je, međutim, stekao bez muke za kratko vreme.

Zašto nije uzjahao svoju ragu i napustio ovaj opasan grad?

Konačno, sada je imao sve što mu je bilo potrebno za bekstvo. Mogao je da pribavi sebi najboljeg konja, da nabavi odelo, hranu, pa čak i još jednog, tovarnog konja.

Imao je doista pravu šansu da umakne. Međutim, nije je iskoristio — ostao je.

Zbog lepih devojačkih očiju!

Zar ga nije do sada par lepih devojačkih očiju dovodio do propasti? Već dva puta.

Još pre dva dana strah od maršala Vajata Erpa iz Dodž Sitiia gotovo ga je doveo na ivicu ludila.

Divlja želja da poseduje lepu Džester Bradok učinila ga je gluvim i slepim za sve ostalo!

Samo pola koraka ispred nje stajao je čovek, od koga je bežao.

Čuvar zakona, zbog koga je u bezglavom bekstvu prevalio hiljade milja.

Sada stoji pred njim, a on ga je načinio svojim protivnikom! Kakva ludost!

Doista ne postoji veća nevolja od one u koju čovek sam sebe uvali.

Majk Helegan je bio nesposoban da proslovi jednu jedinu reč.

Maršal pogleda mimo njega u pravcu Doka Holideja.

Čovek, koji je sa Vajat Erpom došao u grad, i koji ga je sada držao u šahu, naravno nije mogao biti niko drugi do kockar Holidej.

— I još nešto, pomoćniče. Kada neko ne ume sa tom spravom, koja vama visi tako nisko na bedru, da vešto rukuje, trebalo bi da bude veoma, veoma oprezan.

Helegan je stajao okamenjen. Lice mu je bilo blede kao kreč, a nos delovao još šiljatije.

— Do viđenja, pomoćniče.

Helegan je ostao da stoji. Ne samo što nije mogao da govori, bio je nesposoban i da se pokrene.

Dok Holidej je prošao mirno pored razbojnika i zajedno sa čovekom iz Misurija ušao u berbernicu.

Ubica je gledao za njima, razrogačenih očiju.

Šerif Bjuk je sve vreme posmatrao scenu, ali ni jednu reč nije uspeo da razabere. Stajao je na suprotnoj strani ulice i sve vreme se pretvarao kao da je nečim veoma zaposlen.

Lagano je prišao bliže i sam počeo da gleda netremice u vrata berberske radnje.

— Šta je to bilo?

Helegan je uložio krajnji napor volje da se malo pribere.

— A šta je trebalo da bude?

— Pa vi ste se raspravljali sa onim momkom.

— Da.

— I?

— Šta i?

Šerif promrsi ljutito.

— Zar nećete da me obavestite?

— Tu nema šta da se obaveštava.

— O!?

— To je sasvim jasna stvar u svakom slučaju i...

— Aha, to sam i mislio. Ko je onaj momak? Guvernerov čovek, zar ne? A onaj drugi je lekar, mislim. Ili je možda sudija?

— Gore!

— Gore? — uzviknu šerif. — Gore ne bi moglo da bude. Guverner sigurno nije bio.

— Gore, kažem vam — jeknu razbojnik. — Mnogo gore. Taj čovek je Vajat Erp.

Novine, koje je šerif držao u ruci, kao otrgnute nekom nevidljivoj silom nadoše se na zemlji, a onda ih ledeni vetar odnese do sredine ulice.

— Šta... šta ste... rekli, Webster?

Šerif je mućao od iznenađenja.

Helegan konačno okrete glavu. Osećao je neprijatan bol u potiljku. Bez obzira na sve, bio je dovoljno zao da sada za trenutak uživa u šerifovom strahu.

— Rekao sam da je to Vajat Erp!

Bjuk se izmače pola koraka u stranu i počeo da posmatra svog novog pomoćnika kao da je utvara.

— Ne, ne zbijajte šale sa mnom, Webster. Tako nešto mi ne smete prirediti, čoveče. Mi ovde obavljamo veoma ozbiljan posao i imamo više gužve i nevolje nego bilo, ko u kraju.

— Ne zbijam šale, mister Bjuk.

Taj čovek jeste Vajat Erp. Onaj drugi, koji je sa njim, nosi ime koje vam sigurno ne može biti nepoznato — Holidej. Sigurno će vam biti jasnije, kada vas podsetim da ste mi malo pre sami rekli da je doktor.

Bjuk prosto nije mogao da zatvori usta. Helegan je teško disao i brisao nadlanicom oznojeno čelo.

— Uh, bilo je to prilično gusto!

Konačno se i šerif malo pribrao.

— Vajat Erp i Dok Holidej! Do sto đavola, da li je to moguće!

— Ne samo da je moguće, šerife, nego je i istina. Puna četiri sata sam razmišljao ko bi bio taj, ko bi uspeo Ma... Fila Vebstera da obori s nogu.

Šerif Bjuk se izmače još pola koraka u stranu i počeo da odmerava svog pomoćnika sada veoma kritičkim okom.

— Zna li vi šta ste, Vebster? Običan vo. Da, da, rekao sam, običan vo. Tako ste se uostalom ponašali. Ako tako budete nastavili, ovde u Bigforku meni nećete biti potrebni. Biće onda najbolje da se vinite u sedlo i odjašite odavde. Najbolje je možda ipak da se vratite Bradoku. Tamo ste bili na pravom mestu. Uostalom, zar vam nisam naložio da potražite nestalog Bradokovog peona?

Helegan žmirnu na levo oko.

— Šta se to dogodilo sa vama, Bjuk? — uzviknuo je. — Usudujete se da meni prebacujete greške, a sami ste se veoma neprilično ponašali.

Razbojnik je ostao da stoji na istom mestu, očigledno nemajući nameru da ode.

— Još ste tu! — gnevno je promrsio čuvar zakona.

— Naravno! Gde bi trebalo da budem? — upita Helegan izazivački.

— Što se mene tiče, do đavola! Tamo gde i pripadate. U lepu ste me kašu uvalili. Zbog vas sam se prema maršalu ponašao kao jedan... U svakom slučaju, zahvaljujući vašoj drskosti, navukao sam sebi na glavu najveću nevolju u svom životu. Šerif je ljutito zamahivao pesnicom i nastavio da govori uzbuđeno. Kad samo pomislim: Vajat Erp! Veliki Vajat Erp! On je u Bigforku, a ja, glupan, poneo sam se kao poslednji lupež. Kao da su mi svrake popile mozak!

— Ja vam, naravno, ne mogu protivrečiti — prekide ga razbojnik, cereći se.

— Nosite se, molim vas, do đavola i to što pre! U tom slučaju mogu da izađem maršalu pred oči, da mu se lepo izvinim i da mu na pitanje, koje će mi neizostavno postaviti u vezi sa mojim divnim pomoćnikom, odgovorim da sam tog lupeža najurio.

Na to se Teksašanin ustremi na čuvara zakona i pogodi ga pesnicom po sred lica.

Šerif Bjuk za trenutak ništa nije video, izuzev zvezda, a onda oseti oštar bol u nosu.

Nije mogao da se pribere od zaprepašćenja.

— Čoveče, šta ste se to usudili? Vi da zamahnete pesnicom na mene! Da me udarite? Mene, koji sam vam stalno pomagao, podupirao gde god sam stigao i mogao? Kako ste izgledali u trenutku kada sam stigao kod Bradoka? Kao običan lupež!

Helegan je kipeo od gneva. Nije mogao da se savlada, nego je dokopao šerifa za vrat obema šakama i uneo mu se u lice.

— Još samo jednu reč, Bjuk i bičeš gotov za uvek. Samo jednu reč ti, sedi magarče!

Šerif je i sam bio veoma jak. Uspeo je da se otme, a onda zamahnuo svom žestinom i pogodio Teksašanina u rebra.

Helegan je s mukom, krkljajući, hvatao vazduh, onda je neočekivano izvadio nož iz pojasa i zamahnuo njime tako da je teškom drškom udario šerifa u slepoočnicu.

Bjuk lagano klonu. Izgubio je svest.

Kada se povratio, nalazio se u svojoj kancelariji u naslonjači za pisaćim stolom. Teksašanin je sedeo na ivici stola i rukavom kaputa glačao zvezdu na grudima.

— Opet ste pri svesti, Bjuk?

Šerif se uspravi. Trebalo mu je nekoliko trenutaka da se pribere i svega seti.

— Vebster, vi, vi ste još uvek ovde?

— A šta ste očekivali? Da ću odjuriti glavom bez obzira zato što ste se iznenada onesvestili?

Bjuk priđe umivaoniku, nasu vode u lavor i nekoliko puta se pljusnu po licu. Pošto se obrisao, nekoliko trenutaka je razmišljao i vratio se za što.

— O! rajt, Vebster. Možda smo se nas dvojica poneli kao obični balavci...

— Vi ste to učinili, ja nisam!

— U redu, nećemo se oko toga dalje prepirati. Možda ste vi u pravu. Sada imamo daleko važnija posla. Moramo videti kako da odobrovoljimo maršala.

— Da odobrovoljimo maršala? — upita ubica iznenađeno. — Smem li da vas pitam kako ste to zamislili? Hoćete li možda Doka Holideja da

povedete na večeru, ili možda partiju pokera. Nadam se da niste valjda to mislili.

— Ama, koješta! Ne znam ni sam šta bih. Nešto će mi u svakom slučaju već pasti na pamet. Kako bilo da bilo, moramo tog čoveka odobrovoljiti. Ne možemo dozvoliti da jedan tako čuveni savezni maršal odjaši dalje u takvom raspoloženju.

— Možda on i neće nikuda dalje — reče razbojnik oprezno.

— Hoće, kako da ne, on goni jednog ubicu. Pa i sami znate da je za petama Majku Heleganu.

— Njemu za petama, da, to je tačno. No pitanje je da li je taj zločinac već prošao kroz grad. Ja ga nisam primetio.

Bjuk se glupo nasmeja i protrlja otečeni nos.

— Naravno da ga niste primetili, Vebster. Teško je poverovati da je toliko ograničen da dođe ovamo, u šerifsku kancelariju.

— To se nikada ne zna — reče Teksašanin, naglašavajući svaku reč.

— Budite bez brige, Vebster, maršal tačno zna šta čini. On je već za petama zločinca Helegana.

Teksašanin skloni sa čela pramen kose. Odjednom je osetio neku neprijatnu mučninu u stomaku.

Maršal zna šta čini. On je već za petama ubice!

Helegan se u tom trenutku setio koliko je šerifov zaključak tačan. Maršal je upravo stigao nepogrešivo i tačno, tamo gde se nalazio i čovek koga je gonio. Nije skrenuo ni levo, ni desno, niti prevalio milju manje, ili milju više.

Crna brada i crna kosa zbunile su čoveka iz Misurija, ili, bolje rečeno, nije uspeo zbog toga da ot-

krije u pomoćniku šerifa zločinca, koga traži.

Postavljalo se samo pitanje koliko dugo će moći da ga drži u zabludi.

Helegan je bio dovoljno prepređen i prevejan da zna da na zapadu ni jedan čovek ne može da ima tako čuveno ime, kakvo ima maršal, a da pri tom nije čovek posebnog kova.

To mora da je čovek ne samo izvanredne snage, ne samo sigurne ruke, već i odličan strelac. Mora da poseduje još niz izuzetnih osobina.

Davno, još pre mnogo godina, u Teksasu se mnogo govorilo o čuvenom šerifu Pavelu Malešatu, poreklom Rumunu. I on je bio mišićav i snažan, ali pre svega veoma mudar, daleko pametniji od ljudi, koji su načinili grešku da mu se suprotstave.

Šta je taj, sada već zaboravljeni teksaški šerif Malešat u poređenju sa maršalom Erpom, koga poznaje ceo Divlji zapad? Ništa.

Majk Helegan je o svemu tome razmišljao još za vreme svog dugotrajnog i mučnog bekstva. Da ga strah od maršala nije tako žestoko gonio napred u bekstvo, verovatno bi imao vremena da duže i temeljnije razmisli kako da nadmudri ovog opasnog čoveka. Ovako, međutim, bežao je napred, prema severu, prema planinama, gotovo u pravoj liniji. Ništa nije pomagalo. Erp ga je nepogrešivo sledio i stigao. Sada mu se Helegan nalazio na dohvat ruke. U ovom trenutku delilo ih je samo nekoliko kuća.

Nije mu bilo dosta što je imao na vratu maršala Erpa, nego mu se i brzi Holidej, ledenooki kockar, takođe natovarao.

Prokletstvo. I sada ga je oblio znoj, kada se setio jasnog Holidejevog glasa, koji mu je na ulici odjeknuo iza leđa i izazvao potpunu oduzetost.

Šta je sad valjalo činiti?

Bežati? Čista ludost! Maršalu je ovde upao u oči i to na neprijatan način. I sada, kada bi baš on napustio tako naglo Bigfork, jedini od devet stotine stanovnika grada, maršalu to ne samo da bi palo u oči, nego bi mu bilo veoma sumnjivo. Osim toga, brzina nije dovoljna da se tom opasnom čuvaru zakona umakne. Ma koliko brzo bežao, Vajjat Erp ga je do sada dva puta stigao.

Šta li će se dogoditi? Može li da ostane u gradu, sada kada je Bradoka i Limata imao protiv sebe?

Možda će se sada ustremiti na nje ga onaj dugonja, koji ga je napao na tremu ispred krčme?

Može li da ostane ovde, u kancelariji?

Zar zvezda nije jedino sredstvo, koje u ovom trenutku može da ga štiti od maršala?

Nesposoban da misli drugo rešenje, Majk Helegan je odlučio da ostane i da kao pomoćnik i dalje nosi zvezdu.

Jasno, maršal će se ovde u gradu podrobno raspitivati o riđe plavom čoveku, ubici iz Dodž Sitija, koga je sledio. Kad-tad, moraće da odjaši dalje.

No, šta ako ovom opasnom lovcu na zločince bude jasno da je Majk Helegan ušao u grad, ali da ga nije napustio?

Teksašanin uzdahnu i formalno naredi sam sebi da se odupre malodušnosti i da ne dozvoli da ga ta-

kve misli obeshrabre. Učiniće sve da ga maršal ne otkrije.

Isto tako odlučio je da koliko god može izbegava susret sa maršalom. Naravno, to mu baš neće tako lako poći za rukom.

Na šerifovo iznenađenje, napustio je kancelariju na dvorišna vrata, a onda se ponovo vratio, provukao glavu u kancelariju kako bi gazdi dao potrebno objašnjenje za takvo ponašanje.

— Morao bih još jednom da skoknem do Bradoka. Nije potrebno da svi na ulici to primete. Konačno, Džoe Limat ima veliki broj prijatelja. Pravo da vam kažem, ja nemam nameru da se tučem sa svakim od njih ponaosob. Uostalom, sudar sa maršalom mi je bio dovoljan za izvesno vreme. Taj čovek udara kao konj kopitom.

— To je sasvim dobro — rekao je šerif podrugljivo. — Ipak, još uvek je imao neograničeno poverenje u svog pomoćnika.

Helegan izađe i prođe kroz dvorište. Na ulici je bilo tiho, nigde žive duše. Išao je prema jezeru. Ispred Bradokove kuće zastao je kao ukopan.

Dole, na samoj obali, stajao je maršal.

Teksašanin je naglo skrenuo u stranu i prišao prvoj kući.

Jedan starija žena, visoka i mršava, pošla mu je u susret.

— Šta hoćete, Vebster?

— Zar me vi poznajete?

— Ja sam šerifova žena.

— Šta?

— Da, šta ste hteli?

— Vaš muž, on je moj novi gazda.

— Znam, na žalost...

— Šta znači to: na žalost?

— Smatram da izbor mog muža nije najprikladniji.

— A zašto ne?

— Vi ste skitnica.

— Gospodo!

Žena nestrpljivo odmahnu rukom.

— Molim vas, prestanite. Dan pre nego što ste došli kod Bradoka, ovom ulicom se šunjao bradati čovek, idući dole prema jezeru. Razbojnik. To se moglo utvrditi sa trideset koraka.

Ubica oseti kako mu srce divlje tuče.

Žena ga je, dakle, videla!

I? Da li ga je prepoznala?

— Ne bih znao kakve to veze ima sa mnom, gospodo.

— Nikakve. Samo kažem. On je otišao prema jezeru i više se nije vratio. Ja sam bila gore, u dečjoj sobi...

Ona ga je, dakle, posmatrala...

Možda je o tome govorila sa svojim mužem? Ako to nije, sigurno neće propustiti da mu to ispriča.

Mračne misli vrzmale su se po razbojnikovoj glavi.

Još uvek je stajao na poslednjem stepeniku. Čuo je iza leđa oštre korake i zveckanje mamuza, kao i lako krckanje, jer je mraz već počeo da steže i stvara ledene skrame na lokvama vode.

Nije se osvrtao, jer je tačno znao ko dolazi.

Koraci su odjednom zamukli tačno ispred stepenica. Helegan je stajao ukočen kao kip. Žena ga začuđeno pogleda.

— Čoveče, šta vam je?

— Ništa, ništa, gospodo Bjuk. Mislio sam da je možda vaš muž ovde.

— Moj muž? — upita žena izne-

nađeno. — Zar niste malo čas rekli da uopšte ne znate...

— Da, da, ovaj... — prekinuo je razbojnik smušeno. Bio mu je potreban veliki napor da se pribere. — Mi smo, znate, svi zbunjeni, jer je, naime danas u grad došao Vajat Erp. Na nesreću, baš gazda i ja, mislim, mi smo se prilično glupo ponašali. Morate da razumete. Ovde su teškoće, sa kojima se već odavno borimo, svu tu gužvu sa raznoraznim razbojnicima. Čovek zbog toga normalno mora da izgubi nerve. I onda se iznenada tako stvori maršal u gradu. Mi ga nismo poznavali...

Žena ga je gledala, ništa ne shvatajući.

Šta li ovaj čovek priča? Kakve besmislice govori? U tom trenutku je odlučila da još večeras govori sa svojim mužem o novom pomoćniku. Njemu očigledno nije sve najbistrije u glavi.

Iz tih razmišljanja trgao je Websterov glas.

— Tako dakle, čovek zarastao u bradu! Tako je izgledao.

— Ko? — upita žena nesigurno.

— Pa skitnica, koju ste prekjuče videli.

— Prekjuče? — ponovi žena. — Nisam baš sigurna da je to bilo prekjuče. U svakom slučaju juče nije bilo. Pre možda dva, tri dana, ili tako.

— Kako je izgledao?

— Loše odeven, pohaban, iscrpljen, klonuo. Išao je prema jezeru.

— Neki stariji čovek?

Šerifova žena prvo odmeri Teksanina.

— Da, nešto stariji od vas, možda. Pet godina, ili možda svih deset.

— Da li je bio rideplav?

— Da, u svakom slučaju imao je svetlu kosu i brada mu je bila svetla.

— I?

— Šta i?

— Kako je bio odeven?

— Nosio je, pa pravo da vam kažem, više ne mogu da se setim. To me nije interesovalo, mister Webster. Šta me se taj lupež tiče?

— Vas možda trenutno ne, gospodo Bjuk. Ali, mene i vašeg muža se može i te kako da tiče. Zar ne znate zašto je Vajat Erp došao u naš grad? On goni jednog ubicu iz Kanzasa...

— I Teksasa — odjeknu sa ulice metalan glas.

Iako je znao ko iza njega stoji, ubica se jedva primetno trže kad začu maršalov glas. Lagano se okrenuo.

— Ah, mister Erp, baš dobro što sam vas sreo...

— Sreli? — Vajat ga odmeri hladno.

Helegan siđe niz stepenice i zastade na ulici. Čovek iz Misurija bio je gotovo za čitavu glavu viši od njega.

— Šta imate da mi kažete, Webster?

— Prvo bih hteo da vas molim za izvinjenje. Doista mi je žao što sam se poneo kao bivo...

— Bivo baš nije pravi izraz.

— I šerifu je takođe veoma žao. Rekao je da smo se ponašali kao obični volovi.

— To već bolje zvuči.

— Ja sam, uostalom, došao do zanimljivih zaključaka, maršale.

— Vi? — Vajat malo iskosi glavu i zagleda se razbojniku pravo u oči.

Razbojnik oseti kako mu neka le-

dena jeza silazi niz leđa. Činilo mu se da mu maršalov pogled dopire do srži.

— Da, šerifova žena je videla čoveka i o tome me obavestila.

Gospođa Bjuk je bila inače veoma uzdržana i skromna žena. Sada je sišla niz stepenice i detinjasto iznenađeno upitala.

— Vi... vi ste doista Vajat Erp? Vebster pohita da odgovori umesto njega.

— Da, gospođa Bjuk, to je veliki Vajat Erp.

— Ne govorite besmislice, čoveče — odbrusi mu maršal. A onda pogleda u ženu. — Vi ste šerifova žena?

— Da, mister Erp.

— Zar još ništa niste svom mužu govorili o čoveku, koga ste videli na jezeru?

Odmahnula je glavom.

— Na to sam bila zaboravila. Tek kada se mister Vebster pojavio, ponovo mi je palo na pamet...

Ubica ponovo oseti ledenu jezu niz leđa. Trebalo mu je mnogo snage da na sebi izdrži pogled čoveka iz Misurija.

— Da, doista, gospođo, kad čovek pogleda ovog pomoćnika, padaju mu čudne misli na pamet. Do viđenja.

Ostavio je dvoje zbunjenih ljudi i nastavio dalje prema glavnoj ulici.

Spasonosna ideja, koja je u jednom trenutku sinula razbojniku, raspršila se kao mehur od sapunice. Naumio je bio da utuvi u glavu maršalu iz Dodž Sitija da se razbojnik Helegan najverovatnije udavio u jezeru.

Gledao je za maršalom, sve dok se ovaj nije izgubio u glavnoj ulici, a onda se ponovo okrenuo prema ženi.

Ona se, međutim, nečujno povukla u kuću. Hitro je potrčao uz stepenice i naglo otvorio kućna vrata. Šerifova žena je stajala na drugom kraju hodnika na otvorenim kuhinjskim vratima.

— Uбудuće zahtevam da sa mnom govorite drugim tonom, gospođo Bjuk. Ja nisam štalski sluga kod vašeg muža. Nemojte to zaboraviti. U protivnom, možete jednog dana žaliti.

Rekavši to, zatvorio je vrata kuće s treskom.

Neprijatno osećanje, koje je žena imala kad ga je ugledala, ponovo je osvojilo. Odlučila da ne samo razgovara sa svojim mužem, nego da ga upozori da pripazi na svog pomoćnika.

U tom trenutku, naravno, nije ni slutila koliko je njen ženski instinkt bio nepogrešiv.

oOo

Vajat Erp se vratio u pansion. Dok Holidej je sedeo u trpezariji i raširio na stolu kartu pokrajine.

Kada je maršal ušao, kockar je podigao pogled.

— Šta ima novog?

— Bio sam dole, na jezeru.

— Naš prijatelj sa zvezdom malo pre je otišao ulicom u tom pravcu.

— Da, video sam ga. Bio je u šerifovoj kući. Šerifova žena je pomenula nekog čoveka, koji je pre dva dana bio ovde. Prema njenom opisu, to bi mogao biti čovek, koga mi gonimo.

Holidej klimnu glavom.

— To nam je prvi podatak.

Vajat Erp sede kraj svog prijatelja i baci pogled na kartu, koja je ležala na stolu.

Dok Holidej je svakako u pravu. Otkako su došli u Anakundu, dobili su niz obaveštenja i podataka. Daleko više nego što im je bilo potrebno. Da su sve te navodne tragove sledili, morali bi da krenu u svim pravcima sveta, jašu najmanje deset godina, a da im ipak ne uspe da slede sve te tragove.

Vremeom je to postalo do te mere zamorno, da su odustali od daljeg ispitivanja i razgovora sa ljudima.

Nije samo odbegli ubica bio umoran, kada je stigao u grad na severnoj strani Flethid jezera. To su bili i njegovi gonioci. Najzad, nije bilo tako lako pratiti njegov trag, kao što bi se to nekom učinilo.

Ljudi, koje su usput pitali, davali su im razne oprečne odgovore, tako da su dva prijatelja lutala i gubila vreme. Dešavalo se da je neko od upitanih, opisanog ubicu video ovde, a drugi se zaklinjao da ga je video na nekom sasvim drugom mestu.

Bilo je teško opredeliti se kome verovati.

Naravno, usput su dobijali i mnoga korisna obaveštenja, ali su isto tako povremeno skretali s pravog puta. U stvari, pre su osećali kuda vodi pravi trag, nego što su to znali.

Dugogodišnja putovanja po Divljem zapadu i lov na bezbrojne zločince, veoma mnogo su izoštrili maršalova zapažanja.

Dok Holidej pokaza na malu, crnu tačku, koja se nalazila na gornjoj strani jezera.

— To treba da je Bigfork. Još jedno logično mesto, gde se zločinac mogao uputiti. Dakle, tu smo. Pitanje je samo kuda je dalje mogao da ode.

Upravo to isto pitanje mučilo je ubicu Helegana, u trenutku kada je stigao u Bigfork.

Kuda dalje?

Iza Bigforka nalazila su se planine, nepoznati i nenaseljeni predeli, o kojim ljudi nisu baš mnogo znali.

Na zapadu se nalazila pokrajina Linkoln. Veoma opasan kraj za ubicu u bekstvu. Tamo je bilo vojske. Jedan od poslednjih garnizona plavokaputaša ispred kanadske obale.

A na istoku?

Holidejev prst klizio je po jednom golom prostoru na karti i konačno se zaustavio na majušnoj plavoj crtici.

— Evo potoka Gladni konj.

Na usnama čoveka iz Misurija zaigrao je osmeh.

— Otkud vam to ime pade na pamet?

— Na žalost, nisam ga ja izmislio. A baš lepo ime. Čuo sam ga od jedne mušterije u berbernici, sasvim slučajno. Razgovarali smo kada ste vi već izašli.

Maršal zapali jednu od svojih dugih, crnih cigara i zagleda se u plavičasti oblak dima.

— Da se tamo ne nalazi čuveni ranč, koji, takođe, ima neobično ime — konj?

Holidej samo sleže ramenima.

— Pojma nemam, Sasvim slučajno sam čuo kada je obućar razgovarao sa berberinom.

— Obućar?

— Pa, da, ruke su mu bile umazane bojom.

Vajat se sad široko nasmeja.

— Imate oči kao soko. Da li vam je takođe upalo u oči da je taj stari čovek nosio kaubojske čizme i mamuzama?

Sada je Holidej bio na redu da se čudi.

— Dakle i vi ste ga videli?

— Video? Mislim samo ruke i čizme.

— Čak je nosio mali klover revolver u džepu. Prilično neuobičajen pribor za obučara.

— Možda je to bila lula?

— Morate mi verovati, maršale, da nepogrešivo razlikujem lulu od revolvera marke detelina. Uostalom, ako mi ne biste verovali što se lule tiče... Bilo kako bilo, to je prilično čudan obučar.

— Možda je došao sa potoka Gladni konj?

— Sigurno. Rekao je da je tamo sneg visok nekoliko inča.

Taj čovek nije posebno zanimao dva prijatelja iz Dodž Sitija. Konačno, osobenjaka i čudnih ljudi valjda nigde na svetu nije bilo toliko kao na Divljem zapadu. Interesovao ih je samo potok, potok Gladni konj, koga je ovaj čovek pomenuo.

Još dole u Dramondu čuli su prvi put za ranč „Konj”. Čak su se setili da je o njemu govorio stari Oven Džekins. Na žalost, nisu mogli da se sete o čemu je bilo reči i kojim povodom je starac to govorio.

Uskoro zatim u pokrajini Misula su ponovo čuli za ime ovog ranča od vlasnika jedne krčme.

Konačno, kada su već stigli u pokrajinu Lejk, sreli su putujućeg trgovca. On im je kazao da je u kasno leto bio gore da prodaje svoju robu. Rančera nije video očima, ali sam nadzornik se ponašao kao da je kralj. Kazao je još da je to najveći ranč za odgajivanje konja u celoj Montani...

Da ubica Helegan možda nije kre-

nuo prema potoku Gladni konj, u pravcu čuvenog ranča?

Vajat Erp je zamišljeno gledao kroz dim prema vratima. U tom trenutku u lokal je ušao visok čovek oborenih ramena i izrazito snažnih šaka, koje su ličile na lopate. Nosio je stari šešir, sivu košulju, žutu maramu i smeđe kožno odelo. Umesto revolvera nosio je vinčesterku i to preko ramena.

— Pre nego što odjašimo — reče čovek iz Misurija, nastavljajući razgovor — bilo bi dobro da malo pogledamo lica ostalih građana. Da vidimo još nekoga osim vrlog pomoćnika šerifa. Bilo bi zanimljivo videti šta sve ima u ovom Bigforku. Nekako ne mogu da se otmem uverenju da bi trebalo da ostanemo ovde.

Kockar se nasmeja.

— U redu. Mene može samo da raduje što imate takav osećaj. Ostanimo onda ovde. Postalo je prilično hladno, pa mi nekoliko dana uz toplu peć ne bi naškodilo. Osim toga, čuo sam da ovde u gradu postoji jedna vrlo privlačna kockarnica...

Čovek sa vinčesterkom, koji je neodoljivo podsećao na lovca na bivoie, prođe kroz predvorje i priđe recepciji.

Kad ga je vlasnica pansiona ugledala, razvukla je lice.

— Vi ste opet ovde! — pozdravila je neočekivanog gosta.

Čovek s vinčesterkom nije promenio izraz lica. Mirno je skinuo šešir, otresao sneg i rekao:

— Dozvolite, gospođo, ali ima sedam meseci od kako sam poslednji put bio ovde.

— Bez obzira na to, ovde nije lokal u kome se vrbuju ljudi. Idite ra-

dije preko, u „Rulej” bar. Tamo vam je prikladnije mesto za poslove.

— Žao mi je, gospodo, ali tamo se ne okuplja svet, koji je meni potreban.

Krupan, ugojen čovek, koji se zatekao u trpezariji na večeri, pokaza kroz otvorena vrata viljuškom, na koju je još bio nataknut komadić ribe, u pravcu recepcije.

— Hej, čoveče, šta vi tražite? Možda bih mogao da vam pomognem.

Pridošlica se čak i ne okrete. Samo je promrmljao:

— Hvala, tražim ljude.

Gosti u trpezariji prsnuše u smeh, a debeljko se zacrvene od gneva.

— Prokleti trgovac dušama!

Na to se čovek s vinčesterkom okrete, stavi ponovo vlažni šešir na glavu i reče grubim glasom.

— Ja tražim kauboje.

Trpezarijom se ponovo zaori smeh.

— Kauboje traži! — nadvikivao je ostale debeljko, koji se sada ohrabren podrškom gostiju razmetao.

— Dakle, ipak trgovac dušama. Čoveče, ako tražite goniče krava, onda ne bi trebalo da ih pecate ovde. Ovde ima samo drvoseča i razbojnika. Da, razbojnika. Primera radi, ubica Hellegan je ovde. Ako nije, doći će. Osim toga, imamo mi i drugih atrakcija, po kojima nam je retko koji drugi grad ravan. Pogledajte samo tamo preko, onog visokog čoveka tamne kose i preplanula lica, koji tako ozbiljno gleda. To je maršal Erp iz Dodž Sitija. Onaj džentlmen nije niko drugi do kockar Holidej!

Tada se dogodilo nešto neočekivano.

Čovek sa vinčesterkom, koji je vrbovao kauboje, munjevito se bacio iza pulta u recepciji i ispalio me-

tak u pravcu stola za kojim su sedela dva prijatelja iz Dodž Sitija.

Bili su to ljudi sa najbržim reakcijama, koje je Bigfork ikada video. Dvojica čuvenih jahača, i nerazdvojnih prijatelja, koji su do tog trenutka miroljubivo sedeli za stolom i gotovo nezainteresovano posmatrali šta se događa, u magnovenju su se stvorili iza prevrnutog stola, u sigurnom zaklonu.

— Hej, čoveče, prestani s tom vinčesterkom! — doviknuo je maršal metalnim glasom. — Ta šala će se svim sigurno loše završiti po tebe. Odustani, čoveče!

— Neka te đavo nosi, Erp, ti si ubio mog prijatelja.

— Koga sam ja to ubio?

— Big Džefri Koloma.

Mesto odgovora, zaorio se smeh.

Maršal se bez straha uspravi iza prevrnutog stola i bantlajn specijal, koji je držao u levoj ruci, mirno vrati u opasač.

— Ko vam je tu glupost stavio u uši, čoveče? Ja sam samo video kada je Big Kolom ostao da leži u prašini. Hikok ga je sredio. Da sam ja ubio vašeg prijatelja, u tom slučaju, morao bih biti gotovo deset godina stariji. Kada se to dogodilo, bio sam još dečak.

— Laž! Mene nećeš namagarčiti. Ustreliću te!

— Samo učinite to, mister — uzvрати maršal mirno i sede na svoju stolicu.

Dugonja isturi još više cev-puške iza pulta, ali ne povuče obarač.

Nekoliko trenutaka kasnije uspravio se i izašao iza pulta.

— Čoveče, da li je moguće da imaš tako jake živce? — govorio je posmatrajući čoveka iz Misurija krajnje iznenađeno. — Pa ja sam

te mogao, mogao sam vas... mislim bez muke ustreliti.

Maršal podiže sa poda cigaru, koja mu je ispala kada se bacio iza stola, obrisa je i stavi među zube.

— Ne znam da li je to baš tako lako ustreliti nekoga. Mislim da mrtvac ne može da povuče obarač.

— Kakav mrtvac, ja vas ništa...

Maršal samo vrhom čizme pomeri malo sto, tako da je čovek s vinčesterkom mogao da vidi kockara kako kleči i drži u rukama dva revolvera, uperena prema pultu za recepciju. Da je samo učinio jedan jedini sumnjiv pokret, Holidej bi ga sigurno ustrelio.

Čovek, koji je vrbovao kauboje, obrisa sada čelo orošeno znojem i priđe dva koraka bliže. Holidej mu namignu.

— Hodite, mister, da mi pomognete. Treba da namestimo sto. Ove dve razbijene čaše, naravno idu na vaš račun. Ona mala rupa pozadi u zidu je sitnica. Ona se i ne primećuje. Tako, dobro, sedite. Ja pijem rakiju.

Čovek s vinčesterkom nije imao kud.

— Gospodo, molim vas tri rakije!

Maršal odmahnu glavom.

— Ja pijem čaj!

Dugonja iznenađeno pogleda maršala, a onda žmirnu.

— Čaj? Vajat Erp pije čaj? Neshvatljivo, ali veoma zanimljivo.

— Ja zbog toga to i činim — reče mu Erp.

Holidej ponudi čoveka cigaretom.

— Jeste li uvek tako spretni, mister?

— Najčešće sam i spretniji; ali protiv ovakve dvojice rasnih boraca nedosatje mi dvadeset godina.

— Da kažemo pedeset — reče kockar, paleći cigaretu.

— Pedeset? Hej, pa toliko godina ja imam.

— Baš zato — uzvratil Holidej, siguran da ga čovek sa vinčesterkom nije razumeo.

Maršal krišom pogleda Holideja ispod oka, a onda se obrati gostu za stolom.

— Vi ne tražite kauboje, mister, u to samem da se kladim.

— Dobili biste.

— Vi tražite čuvar konja.

Čovek razrogači oči, tako da su mu gotovo ispale iz duplji.

— Pa vi ste sveznajući!

— Ne — uzvratil Holidej mesto maršala — ali još uvek obojica možemo da razlikujemo miris konja i krave.

— O? — gotovo se lećnu čovek. — Treba li to da znači da ja smrdim? Pre nego što sam krenuo ovamo, ja sam se dobro okupao.

— Ma šta mi napričaste? Koliko nedelja ste u sedlu?

— Nedelja? Dozvolite, Dok, ranč se nalazi samo na nedelju dana jahanja odavde. Ole Larsen je čak tu deonicu prešao za četiri dana.

— Ole Larsen je nadzornik?

— Ne, to je jedan stari čuvar konja, koga naš gazda hrani, zato što mu je ovaj, pre trideset, a možda i svih pedeset godina, jednom spasao život, braneći ga od Indijanaca.

— Koliko je godina tom Larsenu?

— Punih osamdeset.

— Da se on možda ne bavi obućarskim zanatom? — upita Holidej.

Čovek s vinčesterkom je iznenađeno vrteo glavom.

— Ne, ne slučajno, nego uvek, kada nije u sedlu. Šta, zar ga vi poznajete? Da nije možda ovde?

— Pre nekoliko sati bio je preko kod berberina.

— Onda je, znači, u gradu. Baš dobro. Idem sada na jezero, gde ću ga sigurno naći. On uvek sam sebi upeca ručak i sve ribe, koje su starije od jednog jedinog sata, kada je on u blizini, sigurno su osuđene na smrt.

Holidej ga uhvati za rukav.

— Čekajte, mister, vaša rakija stiže. Ja ne nameravam da popijem dve.

Kada je ispio rakiju, čovek se naže preko stola i prošaputa poverljivo.

— Stari odlazi i jaše onda kad to njemu dune u glavu. Međutim, nikad se ne vraća bez jednog čoveka.

— Onda na vašem ranču mora da ima mnogo ljudi?

— Trebalo bi, no većina ih ne ostaje tamo, jer je posao suviše naporan, a i gazda nije revnistan u plaćanju. Ponekad čekamo po sedam, osam meseci na novac. No, Vinset Pregat ne pušta nikoga da ode praznih šaka. Za mnoge godine, koliko radi na ranču, uštedeo je prilično para i svakome, ko zbog zaostale plate hoće da ode, brzo isplati dug.

— Da li je to neki vaš sveštenik na ranču, propovednik?

— Pregat? Ne, on je nadzornik.

Prokletstvo, baš o tom nadzorniku slušali su mnogo ružnih stvari!

— On prosto ne da ljudima da odlaze i iz svog džepa ih plati, dok se gazda ne smiluje da da pare, jer mu je potrebno četrdeset ljudi. Ako ih ima manje, onda moraju da rade mnogo napornije i bune se.

— Ako je tako, onda vlasnik ranča mora biti da je stalno dužan nadzorniku.

— Koješta, Pregat je stalno dužan rančeru.

— Kako to sad ispada?

— Pa, Pregat je znate, jedan prilično čudan momak. Jednom mesečno dune mu tako u glavu, vine se na leđa svog mustanga i sa momcima odjaše u grad.

Dvojici prijatelja iz Dodž Sitija bilo je odmah sve jasno.

Čovek s vinčesterkom nastavi.

— Najčešće je u pitanju hiljadu dolara, koje tamo ostavi, mislim za štete. Poslednji put je „Viski” bar formalno rasturio u delove. Bilo je naročito zlo to što je sedam ljudi posle zabave stiglo u Anakundu u bolnicu. Dve igračice su dobila zapaljenje mišića od igranja s momcima. Vlasnik bara je, vraćajući se od lekara, gde je išao na previjanje, našao svoj šank kako u delovima leži ispred prezbiterijanske crkve.

— Bučan momak — primeti kockar. — Navike tog nadzornika neodoljivo me podsećaju na zabave mog starog prijatelja Pikera.

— Pikera? Zar vi niste imali u Teksasu nekoliko sukoba sa tim čovekom?

— Tačno je. On je bio gonič krava, opasan lupez. Taj je jednom mesečno dolazio sa svojim momcima kao oluja u grad i tamo stvarao čuda. Zao momak, koga je neka neodoljiva sila gonila da maltretira druge ljude.

— Kao što vidite, takvih stvari nema samo u Teksasu. — Vajat ustade. — Idem još jedanput dole do jezera.

— O kej.

Maršal napusti trpezariju pansiona, a uskoro za njim i Dok Holidej. Razlika je bila samo u tome što

lokal nisu napustili kroz ista vrata. Holidej je izašao na sporedna.

Maršal se ponovo uputio prema jezeru, ulicom u kojoj su stanovali žitarski trgovac Bradok i šerif Bjuk.

oOo

Majka Helegana je u gradu držao još jedan snažan magnet — devojka Džester.

Kao što se zna, zbog žena je već nekoliko puta dolazio u neprilike. Žena, koje za to ni malo nisu bile krive, niti su čime ohrabrivale ubicu. Bila je to zla kob ovog bezočnog razbojnika. Osim toga, on je veroval da sve što god mu se dopadne, može da prigrabi.

Izgleda da je sebe dobro poznavao. Znao je ako napusti grad, a uz put se seti lepe Džesi Bradok, neće moći da odoli a da se ne vrati. Tako je uvek i bivalo. Samo što bi predahnuo i uspeo da se oslobodi gonioca, a već bi ga zla kob ponovo osvajala.

Sada, međutim, nije imao nekog, bilokog gonioca za sobom, nego maršala Vajata Erpa.

Pošto nije znao gde se sada devojka nalazi, krenuo je kod Bradoka.

Trgovac, koji je u svom očajanju zbog učenjivačice tako loše postupio sa svojim peonom, a onda ga konačno jednim udarcem, nesrećnim slučajem ubio, bio je sada teško kažnjen. U ovih nekoliko dana je teško platio svoju surovost. Krupni čovek je u ovo kratko vreme ostario, jedva vukao noge i, što je najgore, bio nesposoban da se prihvati bilo kakvog posla.

Bradok u suštini nije bio surov čovek, pa prema tome nije zbog svoje surovosti u onom kobnom tre-

nutku posle rasprave sa peonom onako postupio. Naprotiv, on je svog starog slugu čak voleo. Pre bi se moglo reći da je bio bezazlen čovek, koji je nesrećnom igrom slučaja došao u kandže prevejane učenjivačice, žene koja ga je dovela do prosjačkom štapa.

Ni ona, međutim, nije prošla nekažnjeno. Iz straha da bi Bradokova žena mogla da obelodani sve što znao o njoj, posebno ono sa učenom, vratila je sav novac, koji je uzela od trgovca, odnosno, novac, koji je on stavljao na njen račun u Vestern banku.

Sav taj novac nosio je sada ubica Majk Helegan u krupnim novčanicama, raspoređen u dubokim džepovima njegovog kožnog odela.

On se u međuvremenu odenuo u novo odelo od glave do pete. Bio je dovoljno lukav da izabere odeću koja nije ni naročito skupa, ni upadljiva, kako niko ne bi došao na pomisao da nešto podozreva. Izabrao je najbolje rešenje, bolje rečeno, odeću kakvu nose uglavnom svi ljudi u ovom kraju. Čak je izabrao i ovde tako omiljeni tamnosmeđi melba šešir, što ga je činilo još sličnijim građanima Bigforka.

Na taj način razbojniku je u poslednjem trenutku pre dolaska gonioca, od kojih je toliko strahovao, uspeo da okrene stvari u svoju korist.

Ne bi se moglo reći ni da je sada postao preterano lakomislen. Još uvek se šunja kao budna, oprezna numa, motreći na svoje protivnike, odnosno izbegavajući susret sa njima.

Da nije bilo lepe Džester Bradok, možda bi mu još jednom uspeo da izmakne, ili bar stekne izvesnu pred-

nost nad goniocima. Međutim, ubica je izazivao svoju sudbinu. Počinio je veliku grešku što se veoma oslonio na novu ulogu pomoćnika šerifa i osećao se suviše sigurnim.

Kad je ušao kroz kapiju u Bradokovo dvorište, prvo je ugledao ženu. Ona je upravo istresala prazne džakove i slagala ih u jedan prazan sanduk.

Razbojnik se u trenutku iznenada stvorio iza nje.

— Hej, gde je ona?

Žena se okameni i ostade u položaju u kome se zatekla. Glas ubice je uplašio do smrti. Helegan je grubo gurnu.

— Nešto sam vas pitao.

Žena se trže, a onda uhvati rukom za srce. Lagano se okrenula i uplašeno pogledala razbojnika.

— Šta hoćete?

— Gde je Džester?

— Ne znam.

Uhvatio je za mišicu i stegao svom snagom.

— Ne pričaj mi bajke, stara veštice! Otvaraj usta, da ti ih ja ne bi otvorio.

Nesrećnoj ženi glava klonu na grudi. Bila je blizu nesvesti.

Surovi Helegan je ošamari.

Metalno škljocanje ga natera da se trgne i okrene. Uradio je to tako vešto, da se istovremeno našao iza vrata šupe, u zaklonu.

Preko, na vratima, kuće, koja su vodila u dvorište, stajala je devojkica i držala sačmaricu u rukama.

Razbojnik se uspravi i glasno nasmeje.

— A to si ti, devojkice! Prokletstvo, izabrala si veoma neobičan način da na sebe skreneš pažnju. Gotovo

sam se mogao kladiti da je Dok Holidej gore.

Devojka ga hladno odmeri.

— Zar strahujete od njega?

— Ja? — Pri tom je osetio kako ga nešto steže u grlu. — Kako to mislite? Šta me se taj kockar tiče, on je samo... u stvari, ima samo jedan neprijatan način da se ne očekivano pojavi.

— Taj bi način mogao biti neprijatan samo za one, koji imaju razloga da strahuju.

Ubici se činilo da u devojčinom pogledu vidi nešto ispitivačko podozrivo, sumnjičavo. Osetio je kako mu se kosa diže na glavi, a nevidljiva ruka straha steže mu grlo.

Šta je ta devojkica znala?

Da li je to još uvek bila ona ista Džester Bradok, zbog koje se tukao kao podivljao, zbog koje bi išao i u vatru i u vodu. Zar ona nije iznenada postala njegov neprijatelj, kao što su uostalom i svi ovde u ovom prokletom gradu?

Lagano je pošao dvorištem. Džester je grčevito držala uperenu pušku u ruci.

Pažljivo je posmatrao njeno lice, a onda oprezno rekao:

— Sve mi se čini da bi ste bili u stanju da povučete obarač.

— U to budite sigurni, Webster. Čovek zastade.

— Zakočite pušku, Džester i oborite cev na dole.

— Kako mogu, kada je provalnik ušao u naše dvorište. Lupež, koji se usudio da udari moju majku.

Dok je to govorila, oči su joj gorele čudnim žarom, a glas bio nekako neobično piskav.

— Ja pušku nisam šale radi skinula sa zida, Vebster. Vi ste udarili moju majku. Dogod budem živa i budem mogla da pomaknem prst, neću nikom dozvoliti da to čini.

— Treba da pustite pušku — promrsi Helegan sa neskrivenom pretnjom u glasu.

— Ne!

Ubica je pošao na desno, a devojka ga je pratila sve vreme pušćanom cevi.

— Stojte, Vebster!

Ubica nagonski uspori hod.

— Šta smerate?

— Nećete napustiti naše dvorište.

U tim rečima mlade Džester osećao se prizvuk takve neumoljivosti, da razbojnik iznenada oseti, uprkos hladnoći, kako mu krupne graške znoja rose čelo.

— Nećete se valjda usuditi?

— To bi bila samo malenkost, prema onome na šta ste se vi usudili, Vebster.

— Nećete valjda moći tek tako jednostavno...

— Ne samo da mogu, nego i hoću, Fil Vebster.

— Džester! — To je sada uzviknula majka mlade devojke. — Dete, skloni pušku! Nećeš valjda sebe da unesrećiš?

— Unesrećim? — upita devojka, ne sklanjajući pogled sa čoveka, na koga je uperila pušku. — Smrt ovog čoveka me ne može učiniti nesrećnom.

Na vratima iza devojke pojavio se trgovac.

Odmah je shvatio situaciju. Koli-ko god mu je nezavidan položaj omraženog čoveka godio, znao je

da ako Džester povuče obarač, to samo može da je unesreći. Ipak, hteo je da pripreti razbojniku.

— To bi se moglo shvatiti kao nužna odbrana — rekao je preko ćerkinog ramena.

— Nužna odbrana? — gotovo zareža Helegan. — I vi to usuđujete da tvrdite? Vi, koji još niste oprali ašov od jednog tobožnjeg nesrećnog slučaja. Toliko nužnih odbrana i nesrećnih slučajeva nema, Bradok, koliko biste vi hteli da obezbedite za svoju porodicu.

Devojka je samo za delić sekunde skrenula pogled prema svom ocu.

Helegan je to iskoristio, poskočio u stranu i već držao oba svoja revolvera u rukama.

— Bradok, uzmite toj balavici pušku iz ruku, inače ću biti prinuđen da to revolverom sredim.

— Svakako, svakako — jeknu trgovac. — Vi imate još mnogo stvari, koje treba da sredite. Ja znam, ali...

— U zabludi ste, Vebster — prekide devojka oca. — Još uvek smo jedan prema jedan. Oboje imamo oružje u rukama.

Da nije bilo još uvek divlje želje u njemu prema ovoj mladoj ženi, verovatno se metak, koji je sad ispalio, ne bi zario u drvene stepenice.

Li Bradok je odmah, čim je razbojnik pucao, istrgao pušku svojoj ćerci iz ruke i bacio je daleko u dvorište.

— Pucaj, lupežu, ustreli je, mene i moju ženu. Onda si sve sredio. Možda odmah možeš da potražiš sledeću porodicu, koju ćeš uništiti. Do

nas stanuje šerif. Što ne pokušaš tamo? Ti već poznaješ Bjuka, pa bi odmah mogao da nastaviš. Smatram da ćeš kod njega imati manje sreće, nego kod nas.

Lice Majka Helegana se u trenutku zastrašujuće izmenilo. Imalo je boju pepela, a krajevi usana su mu bili oboreni na dole. Od očiju kao da je ostao samo prerez.

— Šerif nije ubica, Bradok!

— Šta to znači, Vebster? — vrisnu devojka i polete prema razbojniku.

U tom trenutku majka izlete iz šupe u dvorištu i prepreči ćerki put.

— Dete, molim te, idi u kuću! On će te ubiti. Sve će nas poubijati.

— Ja se ne bojim, majko. Narodito ne ovog čoveka. Zar ne vidiš da je on taj, koji je uplašen.

— Uplašen? — Razbojnik je formalno streljao pogledom.

— Da — neustrašivo je nastavila devojka. — Vi se bojite, Vebster. Bojite se Doka Holideja.

Pri pomenu ovog imena, Helegan se trže kao ošinut bičem.

Vratio je revolver u opasač, a onda lagano pošao prema vratima kapije, koja su se u tom trenutku odškrinula.

Na Teksašaninovo užasavanje, pred kapijom je stajao čovek, koji je u ovom trenutku ovde bio najmanje poželjan: Dok Holidej.

Stajao je uspravljen, držeći levu ruku u džepu svog krznom postavljenog, elegantnog kaputa i pogledom ledenoplavih očiju isptivački gledao razbojnika.

— Holidej! — ote se Teksašaninu.

Kockar ga je i dalje oštro odme-
ravao.

— Čuo sam svoje ime — rekao je kratko.

Devojka pritrča prema njemu. Holidej je vešto privukao desnom rukom, kako bi sprečio čoveka da je zadrži.

— Vi ste Dok Holidej, zar ne? Moramo da vas molimo za pomoć.

— Devojka je umobolna — promrsi Helegan, oslobodivši se konačno ukočenosti od iznenađenja i straha i pođe prema kućnim vratima, na kojima je stajao Bradok.

— Vebster!

Dvorištem se razleže kockarev glas, koji je podsećao na zvuk slomljenog stakla.

Teksašanin stade i, ne okrećući se, upita.

— Šta hoćete, Dok?

— Meni se čini da vi, ovde, u ovom malom gradu igrate prilično veliku ulogu. Nadam se, u vašem interesu, da ste joj i dorasli!

Majk Helegan je u sebi kleo trenutak kada se ponovo vratio ovamo i tako opet sebi navukao na vrat ovog opasnog čoveka.

— Mister Holidej! — Džester ga uhvati za mišicu. — Morate nam pomoći, mister Holidej, ovaj čovek ovde je...

Helegan je podigao glavu i pogledao žitarskog trgovca sa neskrivenom mržnjom.

Trgovac Bradok spremno uzviknu:

— Džester! Ti ne možeš Doka Holideja uvlačiti u naše stvari, opterećivati ga samo zbog toga što smo se malo porečkali s mister Veb-

sterom. Neslaganje u mišljenjima i lične razmirice su nešto u šta se strani ljudi ne mešaju.

— Lični nesporazumi, različita mišljenja?

Devojka je gledala oca potpuno zaprepašćeno.

Bradok prođe pored Vebstera i uđe u dvorište. Strah od ucenjivača bio je ogroman.

— Mister Holidej, to je zbog devojke. Mister Webster nas nagovara, traži je...

— Ti to nazivaš nagovaranjem, oče? On me traži? To je doista jedan čudan način...

— Dosta sada! Idi u šupu i pomози svojoj majci. Hajde!

— Moram u salun.

— Nema ništa od toga. Ja ću već javiti vlasniku saluna da danas više nećeš doći. Potrebna si mi ovde zbog poslova.

— Od kako je Mekintoš nestao ovde je doista potrebna pomoć — dobaci razbojnik uz podrugljiv osmeh i uđe u kuću.

Tri člana porodice Bradok, koji su stajali u dvorištu i gledali za njim, osetiše kako im sa srca pada težak vodenički kamen, kada su čuli da se vrata, koja vode na ulicu, s treskom zatvaraju.

Holidej je netremice posmatrao lica članova porodice Bradok.

— Ja strašno mrzim priče, ali smatram ipak da je nekad bolje sve ispričati.

Šta je time mislio?

Li Bradok i njegova žena su ga shvatili. On je nešto slutio. No, bili su uvereni da mu ni za šta na svetu ne smeju reći istinu. Strah od

bezočnog razbojnika i ucenjivača, bio je ogroman.

Holidej dodirnu obod svog širokog, crnog šešira i ode.

Džester se činilo da bi bilo bolje da potrči za njim i zaustavi ga. Iz tog čoveka je zračio neki čudan mir i sigurnost, a osim toga, omraženi Webster ga se užasno plašio.

Ostala je, međutim, da stoji na kapiji i naslonila užareno čelo na stub. Sneg je počeo jače da veje. Za nekoliko trenutaka krupne kovrdže lepe Džester bile su ukrašene belim paperjem.

Li Bradok se vratio u kuću da bi se uverio da je Webster doista otišao.

oC

Razbojnik je stajao u šerifskoj kancelariji. Za to vreme Bjuk je nešto poslovao u dvorištu. Čulo se tocilo.

„Ono u dvorištu trgovca Bradoka nije se smelo dogoditi“, razmišljao je Helegan.

Dok Holidej će sada sigurno otvoriti četvore oči i podozrevati, koliko to već do sada nije.

Zvuk točila u dvorištu zamuknu.

Webster se ugrize za donju usnu.

Strah od Vajata Erpa i Doka Holideja nadjačala su u njemu želju da dobije lepu Džester.

— Moram da odem! Odmah! Svakog trenutka, koji ovde utrošim, predstavlja izgubljenu prednost. Moram se dočepati najboljeg konja, koji postoji u Bigforku. Moram na istok, gore u planine, o kojima je onaj stari u krčmi malopre pričao.

Ko ima najboljeg konja?

Helegan pođe prema vratima, koja su vodila u dvorište, otvori ih i zastade kao ukopan. S nevericom je piljio u čoveka, koji je stajao pored tocila i oštrio nož.

Bio je to maršal!

Helegan proguta pljuvačku i uhvati se rukom za vrat.

Šta je sad ovo? Zar je stigao dotle da mu se priviđa?

Vajat Erp izvadi cigaretu iz džepa, kresnu šibicu o tocilo i zapali.

Teksašanin je osećao kako mu se usta suše, a u glavi gori.

Gotovo! Sve je propalo, Vajat Erp je ovde! Igra je završena, naporno bekstvo okončano!

Zašto bi inače on došao ovamo? Šta bi imao da traži ovde, u dvorištu? Došao je za njim, po čoveka, koga je gonio preko hiljadu milja. Postoji samo još jedna šansa, ukoliko je uopšte ima, jedna jedina šansa.

Kolt!

Kolt protiv Vajata Erpa!

Teksašanin je bio dovoljno iskusan da zna kakav je strelac i borac maršal iz Dodž Sitija. Ali, oružje, je oružje, a svaki, pa i najbolji strelac sigurno ima neki svoj trenutak slabosti. Uz to, kao prednost može da iskoristi momenat iznenađenja.

Sve mora da se odigra munjevito. Brže nego ikada do sada!

Ubica odjednom razrogači oči i otvori usta.

Nije pomakao ruku ni za jedan inč. Nije pomerio prste, samo je pomislio, a čovek dole u dvorištu

je već držao svoj veliki bantlajn u levisi.

— Odlična stvar ovaj bantlajn, zar ne smatrate, pomoćniče? Kada sam ja u svoje vreme i sam bio pomoćnik u Vičiti, žarko sam želeo ovakav revolver. Ima prilično veliki domet, znate, najmanje šest, do osam jardi više nego obični revolver kalibra četrdeset pet. — Maršal povuče dim iz cigare pa nastavi: — U početku mi se činilo da ga zbog ove izuzetne duge cevi neću uspeti da izvučem iz futrole. Mislim, ne dovoljno brzo. Onda mi je čovek, koji mi ga je poklonio, izvesni Natan Bantlajn rekao da je potrebno samo da vredno vežbam.

Vajat Erp je zatim sa neshvatljivo brzim pokretom, koji je oko jedva moglo da prati, ubacio revolver u futrolu na levom boku.

Razbojnik je samo trepnuo, a bantalajn se ponovo našao u Vajatovoj levisi.

Majk Helegan prosto nije mogao da zatvori usta.

Prokletstvo! To mora da je čarobnjaštvo. Tako brzo ni jedan normalan čovek ne bi mogao da izvuče ogroman kolt iz futrole.

— Moram da vežbam, rekao je dobri stari Bantlajn. Pomislio sam, mora da je u pravu. Ah, da i još nešto mi je rekao pre nego što je poštanska kočija krenula. Doviknuo mi je kroz prozor: „Čovek mora da bude istrajan. Istrajnost je „sve!“ Znate, pomoćniče i ja sam to vremenom zaključio. Istrajnost je doista sve!

Ogroman kolt je ponovo, okre-

ćući se kroz vazduh, došao u futro-
lu, kao da iz nje nikada nije izašao.

Ova majstorija sa revolverom bila
je u stvari užasan udarac za
Teksašanina, koji on jednostavno
nije mogao da podnese.

Udarac koji mu je doneo užasno
saznanje: protiv ovog Vajata Erpa
nema nikakvog sredstva, niti bilo
kakve šanse. Koltom, sa kojim je
mislio da sebi obezbedi odstupnicu,
sa čovekom iz Misurija nije imao
baš nikakvog izgleda.

Osoba, koja se sa tako velikim,
teškim revolverom tako čarobnjački
poigrava i spretno rukuje, ne može
se istim oružjem ni pobediti, ni iz-
nenaditi.

Maršal pokaza desnim kažiprstom
na tocilo.

— Upravo sam prolazio i video
šerifa kako ovde stoji. Upitao sam
ga mogu li da naoštrim ovaj nož.
Nije imao ništa protiv. Nikada ne
može da škodi kada je sečivo do-
voljno oštro...

Vajat je pošao prema kapiji.

Ubica je staklastim, mutnim pog-
ledom gledao u njegova široka ple-
ća.

Tada je kao crv ponovo počela u
glavi da ga muči misao kako bi bi-
lo da ispali metak u leđa svog opas-
nog protivnika. Od te misli se ozno-
jio. Trgao ga je jedva čujni šum i
naterao da se okrene.

Iza njega, na otvorenim vratima,
koja su vodila na ulicu, stajao je
čovek.

Helegan je uspeo samo da mu vi-
di siluetu, no i to je bilo dovoljno.
Dok Holidej!

Jeknuo je i uhvatio se rukom za
čelo.

Nije se mogao prevariti. Kockar
je doista stajao iza njega. Sigurno
je stajao i dok je Vajat Erp sa
njim govorio!

Šta bi bilo da se u trenutku lu-
dosti mašio rukom za revolver? Na-
činio bi kobnu grešku.

Nalazio se između dve vatre, bes-
pomoćan i uklješten.

Ova dvojica vukova iz Dodž Sitija
uvek su bila u istom poretku. Jedan
ispred njega, a drugi u blizini, neg-
de iza leđa, kako bi ga držali u
šahu.

Bili su tako uigrani i tako sigur-
ni da je to gotovo bilo neshvatljivo.
Nigde još takav par prijatelja, bo-
raca nije sreo.

— Učinilo mi se kao da sam čuo
maršalov glas — reče kockar suvo.

— Da — jedva proslovi otpadnik.
— Upravo je bio u dvorištu. Oštrio
je nož.

Helegan se okrete. U to su se
zatvorila vrata na kapiji. Kada je
ponovo hteo da se obrati kockaru i
glavna vrata kancelarije su se zat-
vorila s treskom.

— Užasno — promrmlja ubica se-
bi u bradu.

Šta oni hoće? Zašto dolaze i od-
laze? Šta smeraju? Oni sigurno zna-
ju sve. Prozreli su me, uprkos crnoj
kosi, zvezdi i svim pričama. Našli
su me!

Ali, zašto opet odlaze?

„Zato što hoće da te obeshrabre,
obore na kolena, Majk Helegan!“
dobovalo je u Teksašaninovo glavi.
„Hoće da te muče kao što to čine
Pineridž Indijanci, vezujući čoveka

čvrsto na zemlji i stavljajući mu iznad glave krčag sa vodom, tako da mu svakih dve sekunde pada po jedna mala kap na čelo, tako dok ne poludi, dok ga nervi ne izdaju.

— Bekstvo — ječao je — treba odmah da pobežnem. Potreban mi je odmor, brz konj!

Konj, kojim je došao u grad, nalazio se u šerifovoj štali.

Prokletstvo, da ga maršal možda nije tražio i video?

Uostalom i da jeste, on nije mogao da ima opis konja, bar ne precizan, jer je ubica bio dovoljno prepreden da usput konju iseče grivu i rep.

Ko li u gradu ima brzog konja?

Nije smeo da pita šerifa Bjuka, jer bi od njega maršal odmah saznao šta pomoćnik traži.

Kako bi bilo da pokuša s Bradomkom?

Sa trgovcem će mu biti lakše, jer je smrtno uplašen. On sigurno zna ko ima najbržeg konja u štali ili koralu.

Kada je istrčao napolje, naleteo je na šerifa Bjuka.

— Grom i pakao, zašto ne otvorite oči i gledate kuda idete? Kuda tako žurno? Gotovo ste mi razbili nos!

— Neki jahač je stigao u grad. Moram izbliza da pogledam tog momka.

— U grad stalno stižu jahači, Webster!

Šerif zavrte glavom, skide šešir i nabaci ga na čiviluk.

Kada je Helegan već bio napolju, Bjuk promrsi:

— Sam sam sebi navukao nevolju

na vrat. Svevišnji, moram da se ovog momka oslobodim što je moguće brže.

Helegan je načinio tri koraka preko trema, a onda zastao kao ukopan.

Dole, na uglu stajao je maršal. Bio mu je, doduše, okrenut leđima i gledao prema severu, no stajao je tu, a to je već bilo dovoljno rđavo samo po sebi.

Kakav prizor: visok stasit čovek u sjajnom, kožnom crnom odelu, raskoračen, sa rukom na bedrima! Na levoj strani futrola sa opasnim bantlajnom. Desno kolt kalibra četrdeset pet. Bio je to prizor, koji je ubici oduzeo dah i delovao na njega krajnje preteći.

Sneg je padao sve jače. Pahuljice su obrazovale čudan kovitlac, tako da se činilo da crna silueta poigrava u vazduhu.

Helegan tako naglo okrete glavu da mu je u potiljku kvrcnulo. Osetio je oštar bol u ramenima.

Gde li je onaj drugi, kockar?

On mora da je tu negde, blizu, na nekom mestu, sa koga motri na mene i drži me u šahu. U tom trenutku još više se plašio Holideja, jer mu se činilo da oseća njegov pogled, iako nije mogao da ga vidi.

— Ne mogu ovde da ostanem, a da ne postanem sumljiv. Ova dva psa tragača su me sigurno videla, ili bar Holidej. Ako me nije video, maršal me je sigurno čuo. Moram dalje...

Nije imao hrabrosti ni da ostane na tremu, a ni da prođe pored maršala.

Sišao je na ulicu nošen mećavom. Išao je tako, osećajući u potiljku užasan pritisak. Bila je to pretpostavka da su dvojica opasnih ljudi iza njega. Ili bar jedan od njih...

oOo

Priljava igra zločinca Majka Helegana izgleda da se bližila kraju. Ipak, neshvatljivom igrom slučaja, zločincu je pružena još jedna šansa. Veća nego ikada ranije u životu. Došla je u najužasnijem trenutku njegovog života.

Bigfork je postao gotovo avetinjski grad. Sa snežnom olujom pojavili bi se i opet nestali vukovi. Potpuno neočekivano bi izranjali iz snega, a onda nestajali, kao da ih je mećava progutala. Bilo je dana kada ih je bilo svuda oko grada, ili kada od tih opasnih životinja nije bilo ni traga. Možda je to bilo ono najzastrašujuće kod vukova, neočekivanost. Užasno je bilo to što su se pojavljivali neočekivano, kao po komandi, baš tamo gde ih nije niko očekivao i tamo gde je njihov dolazak bio najopasniji.

Sneg i snežna mećava išla im je na ruku, štitila ih. Nije vredelo gotovo ni otvarati četvore oči.

I Heleganu, zločincu opasnijem od vuka, pomagao je снег. I ne samo снег. I jedan čovek takode. Jedan krupan, dežmekast čovek sa crnim šeširom, duboko navučenim na čelo, do samih obrva, isturenim jagodicama, malim, širokim nosom i upalim, tamnim očima. Usne su mu bile debele, a brada isturena i kao šancem podeljena na sredini.

Oko vrata je nosio drečecužutu maramu, imao je tamnosmeđi, iznošeni kaput od kože i iste takve pantalone.

Čizme su mu bile opervažene belim krznom, a rukaivce drečecižute i tako tesne, da ga nikako nisu mogle štititi od užasne hladnoće. Lice mu je bilo tamnomodro. Jahao je crnog, dugonogog ždrepcu, oznojenog i umornog od dugog galopa, bezočno mamuzanog sve vreme puta.

Jahač je formalno uleteo u grad, u glavnu ulicu Bigforka. Došao je sa istoka. Svako, ko ga je video, trgao se i uplašeno povukao u udubljenje na tremu ili vratima.

Kada bi se začuo topot konja pod ovim jahačem, odjeknuo bi eho topota većeg broja konja, pod kojim je zemlja gotovo podrhtavala.

Taj eho nije bio nikakvo priviđenje, nego surova stvarnost. Čoveka na crnom ždrepcu sledilo je sedamnaest jahača.

Serif Bjuk je izašao na vrata svoje kancelarije i zagledao se u pravcu odakle se čuo topot kopita. Jedva je uspeo da nazre jahače kroz ukovitlane pahuljice snega.

— Prokletstvo! Vins Pregat i njegova banda!

I Helegan je zastao da vidi jahače. Nije ni sanjao šta mu dolazak ovih ljudi donosi!

Divlji nadzornik sa ranča kraj potoka Gladni konj skočio je iz sedla ispred „Lejk” saluna, izvukao kolt iz opasača i ispalio tri metka jedan za drugim u sivo, snežno nebo.

— Ljudi, mi smo ovde!

Kiša revolverskih metaka propratila je ovaj povik.

Kauboji su naglo povlačili uzde, okretali konje, koji su divlje poskakivali u mestu i propinjali se i sve vreme pucali.

Iz udubljenja vrata, desno od ulice, koja je izlazila na glavnu, začuo se kockarev glas:

— Dodž Siti u vreme kad kauboji teraju krda! Mi smo opet kod kuće, maršale.

— Izgleda tako.

— Najlepše iznenađenje je Pal Piker.

Vajata su iznenadile kockareve reči.

— Piker?

— Da momak, koji je prvi stigao, je Piker glavom i bradom.

— Jeste li sigurni?

Kockar se nasmeja.

— Sasvim siguran.

Maršal se okrete i pođe prema šerifu.

— Je li to Pregat?

— Zar ga vi poznajete?

— Površno.

Šerif se uhvati za glavu.

— Neka nam bog bude u pomoć! Kako li ćemo ovo preživeti? Kada je poslednji put bio ovde,...

— Sve mi je poznato. Napravio je iverke od jednog bara — reče maršal i pođe preko ulice.

Holidej je krenuo za njim.

U „Lejk” salunu je vladala takva neopisiva galama, kao da je u lokal upala horda Sijuksa, ili Crnih nogu.

Vlasnik lokala je bio bleđ kao kreč i grčevito se držao obema rukama za policu sa flašama. Njegova

mlada žena drhtala je celim telom i nije se usuđivala da makne s mesta.

Gužva u krčmi je već bila paklena, ali je iz minuta u minut postajala sve veća ...

Majk Helegan je stajao napolju i gledao kroz stakla na vratima.

Hej, taj momak će sigurno maršalu oduzeti dosta vremena. Erp će sigurno morati da se bavi njime i sedamnaesticom njegovih podivljalih momaka.

Grozničavo je razmišljao o tome kako da na sebe skrene pažnju nadzornika sa dalekog ranča.

Teksašanin konačno gurnu vrata i pogledom potraži momka, koji je prvi stigao ovamo. Odmah je po govoru otkrio da je Teksašanin, njegov zemljak.

Divlje, kao i svi ovi momci sa ranča, Helegan se laktovima gurao kroz gomilu prema šanku.

Baš u trenutku kad je već stigao do nadzornika, dobio je udarac pesnicom u nos, tako da mu su suze grunule.

Helegan se brzo snašao, zamahnuo i žestokim bekhendom pogodio svog napadača u vrh brade. Onda je, pre nego što ga je bilo ko drugi uspeo da napadne, povikao iz sveg glasa:

— Hej, Teksašaninu, kakvu to smešnu bratiju imaš oko sebe?

Nadzornik se okrete. Tipično teksaški način, na koji mu se Helegan obratio, bio je prava muzika za njegove uši.

Odmah je dokopao momka, koji je hteo da se ustremi na Helegana, i tako ga dva puta snažno udario,

da je nesrećnik odleteo gotovo do samog ulaza u salun.

— Ti si iz Teksasa?

Ubica se isceri.

— To se teško može prikriti!

— Brate! — uzviknu nadzornik i pruži Heleganu ruku. — To moramo odmah proslaviti! Tišina! Tišina! Prokletstvo, rekao sam tišina! Treba nešto da proslavimo! Moj zemljak...

— Webster, Fil Webster — promrsi Helegan.

— Svejedno je kako se zoveš važno je da si iz Teksasa. To mora da se proslavi. Ovamo viskija!

Nalivali su se smeđom tečnošću direktno iz flaše.

Helegan je znao da mora brzo da dejstvuje, ako hoće da umakne Erpu, ili ga zavora.

— Trenutak samo, trenutak zemljače. Imam nešto važno...

— Šta bi moglo da bude važnije od viskija? — vikao je nadzornik. — Mislim od viskija, kojim slavimo susret. Čirio!

Dokopao je Helegana za ramena i podigao. Razbojniku se činilo da mu sve kosti krckaju.

— Slušaj me, konačno!

— Šta hoćeš? Govori, brate, otvori usta. Momci te neće uznemiravati.

— Morate da budete oprezni.

— Naravno. Šta, šta moramo? — Pregat ga je gledao zbunjeno. — Jesi li već pun, Teks?

— Ni govora! Tek posle druge flaše dolaze talasi. Rekao sam, treba da budete oprezni, imamo u gradu opasnog psa tragača.

— Bjuk? — Nadzornik prsnu u grohotan smeh. — Ti si prilično zastrašen, momče, Bjuk je jedno obično štene.

— Ko govori o Bjuku?

Helegan je srećom, pre nego što je ušao u salun, došao na korisnu ideju da skine zvezdu sa kaputa.

— Hajde, momče, pij, nasloni grlić na usta. Tako jevtino se nikada nećeš napiti. Momci sa ranča plaćaju sve, kao i uvek, uostalom. I sve ono što budeš polupao i to će platiti. Da li ti je jasno?

— Momci plaćaju — doviknu jedan od kauboja. — Ti se šališ, Pregat. Gazda plaća!

Nadzornik ponovo prsnu u svoj idiotski, prodoran smeh.

— Tačno, Ed, u pravu si. Gazda, stari vo, plaća. On plaća sve. Loči, Teks, ništa ne brini.

Helegan je međutim, bio uporan. Povukao je svog zemljaka za ruku i došapnuo.

— Samo trenutak, Pregat, moram da te upozorim.

— Aha, a u čemu je stvar, brate?

— Rekao sam ti već, na onog oštrog psa tragača, koji je od danas u Bigforku.

— Od danas? Pa ko je to došao,

momče? Da nije šerif Loneyan? On je dosta blizu. Došao je u Rajt na jednu sahranu. Uostalom i da jeste, ko se još plaši te sede glave. Koga se mi uopšte plašimo?

— Vajat Erp.

Nadzornik je već bio podigao flašu. Uticaj ovih dveju reči, koje je sada čuo neobuzdani Pregat, bio je daleko veći nego što je to Helegan uopšte pretpostavljao. A reakcija sasvim drugačija.

Nadzornik naglo okrete glavu. Oči su mu se pretvorile u dva mala proreza. Sve vreme je podvriskivao i galamio, a sada je progovorio žustro, ali šapatom:

— Šta si to rekao, Teks? Ponovi ime još jednom.

— Vajat Erp je u gradu.

Negde na kraju šanka među momcima je izbila tuča i jedan od učesnika leteo je pravo prema dvojici zemljaka. Nadzornik, koji je sada izgubio svaki smisao za šalu, snažno ga udari nogom, tako da se kauboj vrati u naručje svojim napadačima.

Kada je to obavio, Pregat se okrete ponovo prema Heleganu i mirno spusti flašu na šank.

— Rekao si Vajat Erp?

— Da.

Helegan ga je posmatrao s nevericom. Prokletstvo, ovaj divlji momak može na kraju da ispadne još maršalov priljatelj!

Ovakva strepnja je bila neosnovana, jer je Pregat bio sve drugo, do maršalov priljatelj. To se uostalom odmah i pokazalo. Promrsio je kroz zube:

— Da li je sam?

— Ne, Dok Holidej je sa njim.

Kada je izgovorio ovo ime, video je kako divlji razbojnik sa ranča na potoku Gladni konj, na trenutak sklapa oči.

— Još jednom.

— Šta?

— Još jednom — vikao je Pregat. — Izgovori to ime još jednom!

U lokalu je u trenutku zavládala grobna tišina.

— Treba još jednom da ponoviš to ime, momče!

— Dok Holidej.

Vins Pregat obori glavu. Stajao je raskoračen kraj šanka, a obe ruke naslonio na drške revolvera.

Viski mu je još uvek tekao niz bradu, slivajući se na svetložutu maramu.

Ubica Helegan je bio krajnje napat. Osećao se kao u košmaru nade i straha.

Pregat zabaci glavu i zaurla kao ranjena zver:

— Dok Holidej! Dok Holidej u gradu.

Pošao je prema vratima, gurajući svoje prijatelje, a onda, ne okrećući

se, ponovo povikao: — Dok Holidej je tu!

Gurnuo je vrata nogom. Kao iz rasećenog jastuka, sneg je padao i pokrивao trem krupnim pahuljicama.

Pregat se okrete.

— Teksl!

Helegan je lagano išao kroz špalir ljudi, koji je zbog Pregata obražovan i ostao da stoji iza nadzornika.

— Rekao si Dok Holidej.

— Rekao sam Vajat Erp i Dok Holidej.

— Maršala ne poznajem, ali koc-kara...

— Da li je on tvoj prijatelj? — upita Helegan oprezno.

— Moj prijatelj! — uzviknu nadzornik. — Da li si ti malouman, Teksašaninu? Imaš slamu u glavi! Dok Holidej da bude prijatelj Pala Pi... Vinsa Pregata!

Zamalo se odbegli konjokradica i pljačkaš poštanskih kočija iz Teksasa, Pal Piker, nije odao.

— Ne, Teksašanine, on nije moj prijatelj. Naprotiv: ja sa tim džentlmenom imam stare, neprečišćene račune. Tako su stari, da je gotovo i bog zaboravio na njih.

— Ol rajt. Helegan odmah uhvati Pregata za ruku. Onda smo isto-mišljenici.

Konjokradica ga pogleda podozri-vo.

— Zar i ti imaš nešto sa njim?

— I te kako. Zbog njega sam i do-šao ovamo.

— Jesi li nam zbog toga hteo da skreneš pažnju na maršala?

— Ne, učinio sam to zbog toga što si moj zemljak. Nisam imao pojma da imaš nešto sa Holidejem.

— Još pitaš, dečko. Nekoliko puta smo se sukobili. Ovom prilikom ću ga izbušiti kao staro sito, kunem ti se! Dva puta me je saterao u tesnac i izigrao. Ali, danas sam u preimućstvu. Danas sam jak. Osim toga, uz sebe imam i momke, koji će mi skinuti s vrata Holidejevog prijatelja, maršala Erpa.

Helegan oseti kako mu krv brže struji žilama.

Dakle, tu je! Tu je, stigla je u poslednjem trenutku toliko željena šansa. Stekao je saveznika. Stekao je celu grupu pomoćnika, ljude, koje će, ako treba, ceo grad prervnuti na glavu.

— Gde je on?

— Ko?

— Holidej, naravno.

— Nemama pojma. Pre nekoliko minuta bio je još u šerifskoj kancelariji.

— U redu. Potražimo ga onda.

Izleteo je napolje, ali se odmah brzo vratio.

— Ljudi hajdete sa mnom! Vins

Pregat treba da sredi neke svoje stare račune. Napred, brzo ćemo to obaviti!

Svi momci su bili nadzornikovi dužnici, a osim toga, u ovom raspoloženju, posle nekoliko dobrih gutljaja viskija, pošli bi i da nemaju dugove.

Pored toga, imena dvojice ljudi, sa kojim njihov nadzornik hoće da se nosi, kao da im nisu doprla do svesti. Samo su ih čuli. To je bilo sve.

Samo je mali, kosooki, Veronik Atempti ostao za šankom.

— Dok Holidej — mrmljao je sebi u bradu, posmatrajući tupo praznu flašu, koju su mu prijatelji ostavili. — Ja izgleda da nisam baš dobro čuo, ni shvatio Pregata. Da li je rekao: Dok Holidej?

Uputio se prema vlasniku saluna, koji još uopšte nije uspeo da se pokrene od straha sa mesta, pa su se momci sami, nesmetano posluživali.

— Jeste li ovo čuli, kafedžijo? Dok Holidej je navodno u gradu?

Mršavi kafedžija kao da je tek tog trenutka oživeo. Prišao je šanku, pokupio flaše i procedio:

— Da, mister, Dok Holidej i Vajat Erp. Vaš nadzornik je izabrao prilično oblačan dan za umiranje!

Mali kauboj je osetio kako ga strah davi, a znoj rosi čelo. Polako se došunjao do vrata koja vode prema dvorištu, obazrivo pogledao oko se-

be i neprimećen stigao do konja. Onda je nestao u mećavi.

Neka se samo Pregat, taj bik, nosi sa Holidejem!

Takve stvari nisu za sitne, male ljude. Verovatno ni za Vinsa Pregata!

oOo

Nadzornik je već stigao do sredine ulice. Majk Helegan je stajao uz njega. Sneg je obrazovao koprenu ispred njih.

— Holidej! — Poziv je odjeknuo divlje i preteći. — Dok Holidej, lupezu, ovde sam!

— Znam, Piker — čuo se reski glas kockara Holideja iz najveće blizine.

Kauboj iz Teksasa je uplašeno okretao glavu na sve strane, ali svog protivnika nije uspeo da vidi.

— Čuo sam te čim si ušao u grad onako bučno, Pal Piker!

Nadzornik je osluškivao glas i gnevan na samog sebe, osetio kako ga podilazi hladna jeza.

Helegan ništa nije primećivao. Oči su mu sevale. Verovao je da je kucnuo njegov čas, čas velikog obračuna. Uz pomoć Teksašanina Pregata, uspeće da sredi ovu dvojicu opasnih vukova. Njegovo izbezumljeno bekstvo, čak ovamo u planine, izgleda da se isplatilo.

Veliki maršal Erp će umreti ovde,

u glavnoj ulici Bigforka. Ležaće ispružen u snegu, koliko je dug, širok i — opasan.

A, nedaleko od njega, ležaće i njegov elegantni pratilac...

Ubica je već video taj, tako priželjkivani prizor. On lično će bar jednog od dvojice baciti u sneg. Čvrsto je odlučio. Nalazio se u stanju nekakvog pijanog zanosa i sve ostalo je zaboravio i prevideo.

Da nije bilo tako, verovatno bi morao da čuje kako Dok Holidej oslovljava njegovog zemljaka nekim sasvim drugim imenom. Naime, oslovio ga je imenom, koje je Heleganu bilo dobro poznato kao ime pljačkaša poštanskih kočija i konjokradice iz Teksasa, čoveka, koji je nekada bio nadzornik na velikom ranču, a onda se prebacio na očigledno unosnije poslove.

Pal Piker!

Ubica Majk Helegan, to međutim, nije čuo.

Tada na ulicu stupi stariji čovek na svega četiri jarda od Helegana i Pikera. Sneg ga je zaslepljivao.

Dvojica Teksasašina su ga gledala iznenađeno.

— Larsen! — Povika nadzornik.
— Šta tražiš ovde? Gubi se!

— Tražim momke za gazdu, nadzorniče, a ti se upravo trudiš da smanjiš broj momaka.

Visok kao pritka, kauboj stupi ta-

kođe na ulicu da povede svog prijatelja.

— Hajde, stari. Nadzorniku sada nisi potreban. Ko je odlučio da umre, treba ga ostaviti samog.

Piker opsova dugonju. Ovaj zastade i promrsi.

— Šta je, nadzorniče? Zar si verovao da ti predstoji bitka sa pahuljicama snega? Velim ti da će te maršal i Dok izbaciti iz čizama. Ali, to je jednom moralo doći, znao sam.

Pošto je to izgovorio, izmakao je sa starim Larsenom u sigurni zaklon male krčme, koja je bila potpuno prazna. Malobrojni gosti i kafeđžija okupili su se na tremu, kako im predstojeći dvoboj ne bi izmakao.

Larsen nije mogao da izdrži unutra. Ponovo je izašao.

— Ostani ovde — doviknu mu dugonja.

Starog ništa nije moglo da zadrži. Izašao je na trem i povikao svojim piskavim, staračkim glasom:

— Počiničeš veliku grešku, nadzorniče! A vi, maršale, mislite na to, da ostali momci ništa ne mogu. Nemoćni su, jer nadzornik je ludak!

— Dok Holidej! — vikao je Pal Piker, tako da je ulica odjekivala. Od njegovog divljeg glasa, kao da su se i pahulje snega uskovitlale.

— Ovde sam, razbojniče! — do-

šao je oštar odgovor. Odmah zatim odjeknuo je i maršalov metalni glas.

— Majk Helegane, stoj gde si! Ostani uz svog vrlog; novog saveznika.

Bio je, dakle, tu i prepoznao ga.

Prokletstvo! Zašto je stajao ovde? Zašto je sa ovim nadzornikom izašao na ulicu?

Da umre.

Pokušao je da prodre pogledom do trema na suprotnoj strani ulice, međutim, ništa nije mogao da razazna.

— Erp! — vikao je grla stegnutog od straha. Erp, gde ...

Stajao je ispred Pikera.

Ovaj poteže kolt i uperi ga. Metak je prošao ubici kroz leđa i zakao mu vrh srca.

Majk Helegan se zateturio dva koraka napred, a onda klonuo na kolena. Piker, kao pomahnitao, poskočio u stranu.

— Dok, gde si?

Kockar se pojavi iz mećave kao fantom.

— Poteži, Dok — vikao je Piker.

Holidej se i ne pomeri. Stajao je kao kip i gledao razbojnika pravo u oči.

— Poteži, Dok!

I ovaj izazov ostao je bez odgovora.

Teksašanin htjede da uperi revolver. U tom trenutku, levo od njega,

svorio se čovek. Stajao je tu, ogroman i preteći.

Nije imao oružje u ruci.

— Ostavi pucaljku u futrolji, Piker.

— Ko si ti? — gnevno upita razbojnik.

— Moje ime je Erp. Sklanjaj ruku s kolta!

Piker uzmaknu nekoliko koraka u nazad, kako bi obojicu protivnika imao na nišanu.

Ruku je sklonio sa drške revolvera samo za dva inča.

— Poteži, Dok! Zašto taj đavo ne poteže oružje? Znam zašto. Hoće opet da me izigra. Ovoga puta mu, međutim, neće uspeti. Sigurno neće. Ja ću ga ...

— Ti kanda čezneš za trovanjem olovom — upade mu kockar u reč. — Znao sam da će to jednom doći. Za ološ tvoga kova, prava je nesreća umreti od staračke slabosti.

Razbojnikove oči su letele sa jednog Maršal ponovo počeo prema njemu na drugog.

— Stojte! — naredi mu Teksašanin i počeo da uzmiče. Idući tako u nazad, spotakao se na čoveka, koji je klečao na zemlji, zemljaka, koga je sam ranio. Brzo se snašao i uspravio ispred samog Holideja, koji je stajao kao iz kamena isklesan.

— Poteži, Dok! Zašto taj đavo ne Holidej nije ni trepnuo. Tu se stvorio i maršal.

— Dosta je bilo igre. Ruke u vis!

Divlji Piker, međutim, nije hteo da posluša. Spremao se da potegne oba revolvera, ali ga jedan munjeviti udarac pesnicom, kao konjskim kopitom obori s nogu.

Vajat ga desnom rukom dokopa za jaku i podiže, a onda mu izvuče revolver iz futrole i baci ih ispred trema.

— Hajde, Piker, u zatvoru je toplo...

Lica izobličeno od gneva, pobedeni razbojnik je posmatrao kockara. Maršal ga je sada vukao napred.

— Poteži, Dok — jecao je. Zašto nisi izvukao oružje?

Holidej se ćutke okrete i priđe Heleganu. Odmah mu je bilo jasno da je smrtno pogođen.

Okrenuo ga je na leđa.

Oluja je popustila i sneg je mirno padao krupnim pahuljicama.

Vajat Erp se vratio.

— Iza katanca je.

Holidej pokaza na Helegana.

— Piker nam je uštedeo trud.

— Da li je mrtav?

— Još nije, ali mu nema pomoći.

— Treba ga skloniti odavde.

Holidej odmahnu glavom.

— Ostavite ga ovde. Već izdiše.

Iz raskopčanog kaputa ubice Helegana ispadali su svežnjevi novčanica.

Vajat Erp upita samrtnika.

— Košme pripadaju dolari, Majk?

— Brad, Brad...

Kockar klimnu glavom.

— Znam sada. Trgovcu.

Razbojnikova glava klonu na stranu. Bio je mrtav.

Veliki lov na čoveka bio je okončan.

oOo

Sneg je bio tako gust, da niko nije video kada je maršal sakupio svežnjeve novčanica. Četvrt sata kasnije stajao je u hodinku kuće trgovca Bradoka.

Žena mu je pošla u susret.

— Mi već znamo da je mrtav...

A onda je iz nje provalila bujica reči. Ispričala je sve šta se dogodilo, sve što je njenoj porodici navuklo veliku nevolju.

Trgovac je sve vreme stajao u kuhinji, oborene glave, a lepa Džester bila je naslonjena na prozor i gledala u dvorište.

Vajat Erp prođe pored žene, uđe u kuhinju i položi svežnjeve novčanica na sto.

— To je imao kod sebe. Pretpostavljam da znate kome ovaj novac pripada.

— Da, to mi dobro znamo, mis-

ter Erp — reče trgovac muklim glasom. Najradije bih se ipak odrekao i poslednjeg centa, kada bi to moglo da pomogne starom Mekintošu i vrati ga u život.

— Ja ću svakako govoriti i sa šerifom i sa predsednikom opštine. Možda će sve opet biti dobro. Naravno, pošto budete izdržali svoju zaslužnu kaznu.

Bradok tek tada podiže pogled.

— Hvala, mister Erp.

Čovek iz Misurija napusti kuću žitarskog trgovca.

Dok Holidej ga je čekao napolju, držeći konja za uzde.

— Mislim da bi trebalo odmah da odjašimo dalje. Ja ovde ne bih baš mogao dobro da spavam. Možda bismo mogli da jašimo preko Virđinija Sitija. Tamo ima čistih postelja i dobre rakiije...

KRAJ

Od dosada izašlih brojeva Crtanih romana čitaoci mogu dobiti niže navedene sveske ako uplate na ček račun br. 657-1-155. NIP „Forum“ Novi Sad, po 1.— din. po svesci do broja 189 a od broja 190 po 2.— din po svesci.

1. Divlji vetar	81. Uzvodno od Kalgarija
2. Tajanstveni došljak	82. Misterija u rudniku
3. Bitka za ranč	88. Zlato Ontarija
4. Napad iz svemira	91. Zamka
5. Okean gori	93. Srebrno sedlo
6. Zamka za ubice	94. Sin poglavice
7. Crna lisica	95. Krv i zlato
8. Klopka	96. Dvostruka klopka
9. Zlato apača	97. Dinamitaši
10. Obračun u Teksasu	98. Noću se puca
11. Bell poglavica	99. Maskirani jahač
12. Posao za Karsona	100. Karson na tragu
41. Kolorado Kid	101. Grad bezakonja
42. Osvećenici	102. Rat Dejvi Kroketa
44. Potera	103. Kansas deli pravdu
45. Crni jahač	104. Kidnaperi
46. Avelinjski grad	105. Karson i vrač
47. Pacifik ekspres	106. Konjokradice
48. Zlatni ekser	107. Patrola na Pekosu
49. Roj Renk i provalnici	108. Stranac u sedlu
50. Poslednji od Džemsovih	109. Pobuna u Meksiku
51. Dalfoni dolaze	110. Dejvi Kroketa i pirati
73. Miran grad	111. Kansas protiv Samsona
74. Napad na voz	112. Mrabri narednik
75. Na ratnoj stazi	113. Napad na banku
76. Požar na jugu	114. Sijuxsi napadaju
77. Pustinjski saputnici	115. Po cenu života
78. Komančerosi	116. Jahač iz Arizone
79. Bitka za Dakotu	117. Fantom visokih brda
80. Šerif bez značke	

130. Poslednji lov
131. Prolaz Karibu
132. Brži od najbržeg
133. Osvećnik
134. Salun
135. Močvara
136. Zemlja Komanča
137. Čejen
138. Žeđ za zlatom
139. Rukavica smrti
140. Banditova osveta
141. Nasilje
142. Rančerov sin
143. Bekstvo iz Jume
144. Čovek s koltom
145. Ovčar
146. Vođa karavana
147. Indijanski borac
148. Dug časti
149. Zakon kolta
150. Poslednji metak
151. Zasede kod Lila Neka
152. Kockar iz Alama
153. Duh rudnika srebra
154. Bandit s maskom
155. Žig srama
156. Kalamiti Džejn
157. San Francisco
158. Šerif bandit
159. Zaseda u Rinkonu
160. Srebrni kolt
161. Farma na Red Riveru
162. Lovci bufala
163. Levoruki revolveraš
164. Šerif iz Glenhorna
165. Poglavica Komanča
166. Grad bez zakona
167. Na ratnoj stazi
168. Bekstvo sa vešala
169. Karavan
170. Balada o koltu
171. Prognanik Lu
172. Begunac
173. Smrt u preriji
174. Do pakla i natrag
175. Osvećnik
176. Povratak u Grin Ber
177. Pohod na Atlantid
178. Čovek bez imena
179. Slomljena strela
180. Smrt na Rio Grande
181. Izvidnik
182. Krvavo jutro
183. Šerifova tajna
184. Najamnik Kel
185. U gnjezdu Rastlera
186. Ranč u Teksasu
187. Salun u Almendoru
188. Apačko zlato
189. Osvećnik sa koltom
190. Duel u Kanzasu
191. Masakr kod tvrđave Karni
192. Braća Dalton
193. Za dolar više
194. Osveta Velikog groma
195. Plen braće Gelt
196. Pravda u Silver Sitrju
197. Stranac sa dva kolta
198. Šerif Dodž Sitrja
199. Revolverašev dug
200. Najduži poker
201. Lovac učenjenih
202. Tajna dugog kolta
203. Jedan mora da umre

NOVO • NOVO • NOVO • NOVO • NOVO

LICE PRVE ŽENE

**Velika
nagrada
igra!**

**PUT U SJEDINJENE
DRŽAVE I VELIKI BROJ DRUGIH NA-
GRADA!**

ČITAJTE SLEDEĆI ROMAN

VAJAT ERP
BROJ: 78 CENA 2 D.

Zakasnela osveta

**SVAKOG 1-og, 10-og i 20-og
U MESECU NOVA ŠVESKA!**

64 STRANE - 2 DINARA!

Izdaje i štampa NIP „Forum“, Novi Sad, Vojvode Mišića 1.
Odgovorni urednik: SVETOZAR TOMIĆ. Tehnički urednik: BOŠKO
ALEKSIĆ. Kreacija i izbor: D. MILOSAVLJEVIĆ. Pretplata: na 3
meseca 18 din. na 6 meseci 36 din. na 1 godinu 72 din. Za inostran-
stvo cene su dvostruke. Uplatu vršiti na tek. račun 657-1-255 sa
naznakom za „Vikend romane“.

JUL 1970.